

شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۳۶۳

برش استانی نهمین فرسنگ‌های گلستان

۱۴۰۴ - ۱۴۰۱

جمهوری اسلامی ایران

شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان گلستان

جمهوری اسلامی ایران

شورای فرهنگ عمومی استان گلستان

تابستان ۱۴۰۱

السلام عليكم

برش استانی
فرہنگ کلمستان
نقشہ مہندی

۱۴۰۴-۱۴۰۱

فرهنگ مبدأ همه خوشبختی‌ها و بدبختی‌های ملت است. (۱۳۵۶/۱۰/۲۷ - صحیفه نور، ج ۳، ص ۳۰۶)

بی‌شک بالاترین و والاترین عنصری که در موجودیت هر جامعه دخالت اساسی دارد، فرهنگ آن جامعه است. اساساً فرهنگ هر جامعه هویت و موجودیت آن جامعه را تشکیل می‌دهد و با انحراف فرهنگ، هرچند جامعه در بُعدهای اقتصادی، سیاسی، صنعتی و نظامی قدرتمند و قوی باشد ولی پوچ و پوک و میان‌تهی است. (۱۳۶۰/۶/۳۱ - صحیفه نور، ج ۱۵، ص ۲۴۳)

اصلاح باید از فرهنگ شروع بشود ... اگر فرهنگ درست بشود، یک مملکت اصلاح می‌شود. (۱۳۴۳/۶/۱۸ - صحیفه نور، ج ۱، ص ۳۹۰)

شورای عالی انقلاب فرهنگی را در واقع باید اتاق فرمان فرهنگی کشور یا ستاد عالی فرهنگی و علمی دستگاه‌های کشور اعم از دستگاه‌های فرهنگی و سایر دستگاه‌ها و مرکز مهندسی فرهنگی کشور به حساب آورد. (۱۳۸۱)

یکی از سندهای بالا دستی مورد نیاز کشور، تدوین نقشه مهندسی فرهنگی است که باید در آن ضمن ترسیم وضع مطلوب، نیازها دیده شود. تعیین اولویت‌ها، ترسیم اجزاء، بررسی موارد مغفول‌عنه و انجام سرمایه‌گذاری‌های لازم، ضروری است. (۱۳۹۰)

یکی از مهمترین تکالیف ما در درجه اول، «مهندسی فرهنگ» کشور است؛ یعنی مشخص کنیم که فرهنگ ملی، فرهنگ عمومی و حرکت عظیم درون‌زا و سیورورت‌بخش و کیفیت‌بخشی که اسمش فرهنگ است و در درون انسان‌ها و جامعه به وجود می‌آید، چگونه باید باشد؟ اشکالات و نواقصش چیست و چگونه باید رفع شود؟ کندی‌ها و معارضاتش کجاست؟ (۱۳۸۳)

باید مراقبت کرد و مواظب بود. این، یک متولی و یک مرکز می‌خواهد تا از یک طرف مهندسی کند؛ یعنی با یک فکر کلان، با یک نگاه برتر و بالاتر از همه جریان‌های فرهنگی در داخل کشور، ببیند حقیقت فرهنگی و عنصر فرهنگی چگونه و با چه کیفیتی باید باشد؛ به کدام سمت باید برود و کجاهایش ایراد دارد؛ و از سوی دیگر مراقبت کند که این کارها انجام بگیرد. ما این مرکز را «شورای عالی انقلاب فرهنگی» تعریف کردیم. (۱۳۸۳)

باید برای سند مهندسی فرهنگی، سازوکار اجرایی تهیه شود که تحقق پیدا کند. (۱۳۹۲)

فهرست مطالب

۸.....	پیشگفتار
۱۳.....	مقدمه
۱۷.....	فصل اول: کلیات
۲۳.....	فصل دوم: مسائل اولویت دار استان
۲۹.....	فصل سوم: اقدام های ملی اولویت دار و اهداف
۳۵.....	فصل چهارم: اقدام های استانی
۴۱.....	فصل پنجم: برنامه - فعالیت های دستگاهی
۴۵.....	فصل ششم: پروژه ها
۵۷.....	فصل هفتم: الزامات اجرایی و نظارتی
۶۱.....	فصل هشتم: نگاهت نهادی

پیشگفتار

نقشه مهندسی فرهنگی کشور اصلی ترین سند بالادستی نظام در عرصه فرهنگ است و برش استانی یک برنامه عملیاتی است که به اجرای این نقشه در هر استان کمک می کند. اقدامات ملی نقشه، تدابیری هستند که برای تحقق اهداف و راهبردهای نقشه طراحی شده اند. شرط اجرای این اقدامات قرار گرفتن آنها در چارچوب برنامه های پنج ساله و یک ساله کشور در سطوح ملی و استانی است.

برش استانی، ابزار تحقق نقشه در سطح استانی و مستلزم طی یک فرایند پیچیده است. ورودی این فرایند، مسائل اولویت دار استان و اقدامات ملی نقشه و خروجی آن اقدامات استانی اولویت دار، طرح ها و پروژه هایی است که زمینه لازم برای اجرای اقدامات ملی نقشه را فراهم می کنند.

برش استانی، پاسخ استان به این سه سؤال کلیدی است:

- مسائل اولویت دار استانی چیستند؟

- کدامیک از اقدامات ملی نقشه می تواند مسائل مذکور را حل کند یا کاهش دهد؟
- برای اجرای این اقدامات باید چه طرح ها/ پروژه هایی انجام شوند؟

استان گلستان در تاریخ ۱۴۰۰/۰۱/۲۹ به همراه ۱۱ استان دیگر، توسط دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی برای فاز اول تدوین برش استانی نقشه مهندسی فرهنگی کشور انتخاب شد.

در این زمینه تلاش شد تا این برش واقع بینانه بوده و بر اساس اطلاعات و شواهد میدانی، اسناد موجود استانی به ویژه سند آمایش استان، ظرفیت سازمان ها و نهادهای استان و با مشارکت همه سازمان ها، نهادها و گروههایی تهیه شود که به نحوی از انحاء تحت تاثیر آن قرار می گیرند و نیز با برنامه های توسعه هماهنگ بوده، تمام یا بخشی از برنامه عملیاتی آن برنامه ها در سطح استان باشد.

برگزاری وبینار منطقه ای، ارسال نظرات و پیشنهادات کارشناسی دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی استان در خصوص نسخه پیش نویس آیین نامه تدوین و اجرای سندهای استانی نقشه مهندسی فرهنگی کشور به دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی، ارسال گزارش چند سند استان برای دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی، شرکت در جلسه مجازی توجیهی با هدف تبیین آیین نامه، برگزاری جلسات شورای فرهنگ عمومی استان، ارسال چالش ها، معضلات و اولویت های فرهنگی استان برای اداره کل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری، برگزاری جلسات متعدد کارشناسی با

حضور رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان، دبیر شورای فرهنگ عمومی استان و مسولین کمیته های پنجگانه و دستگاه های مجری برش (کمیته منتخب)، با هدف ایجاد هماهنگی در اجرای فرآیندهای تهیه برش استانی نقشه و تعیین اولویت های فرهنگی استان، حضور در جلسه و بیناری شورای سیاست گذاری ائمه جمعه کشور و نشست های متعدد با نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی و بسیاری از مذاکرات و هماهنگی های دیگر، مهمترین اقدامات انجام شده در این زمینه است.

کمیته منتخب در مرحله اول ۹ مساله و در مرحله دوم ۵ مساله را به عنوان اولویت فرهنگی استان تشخیص و معین نمود.

پس از این اولویت بندی، کمیته های پنجگانه، نسبت به برگزاری جلسات کارشناسی با حضور اعضاء و تکمیل فرم های یک تا پنج کتابچه راهنما در طول مدت ۱۰ ماه اقدام نموده و فرم های نهایی در قالب پیش نویس برش استانی نقشه برای دفتر نماینده محترم ولی فقیه در استان (رییس شورا) و استاندار محترم (نایب رییس شورای فرهنگ عمومی استان) ارسال گردید و پس از تایید در کارگروه فرهنگی و اجتماعی استان، به عنوان برش استانی نقشه مهندسی فرهنگی کشور در استان گلستان در شورای برنامه ریزی و توسعه استان تصویب شد.

عوامل و دست اندرکاران این پروژه:

- حضرت آیت ... سید کاظم نورمفیدی، نماینده محترم ولی فقیه در استان و امام جمعه شهرستان گرگان و رییس شورا
- جناب آقای دکتر زنگانه، استاندار و نایب رییس شورای فرهنگ عمومی استان گلستان
- جناب آقای قدرت ... عابدی، رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان گلستان
- جناب آقای رعیت، مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی و دبیر شورای فرهنگ عمومی استان گلستان
- سرکار خانم دکتر اعظم میرزمانی، نماینده دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی
- حجت الاسلام والمسلمین کیایی، رییس دفتر نمایندگی شورای سیاستگذاری ائمه جمعه استان
- جناب آقای قدرت دائمی، مسول دبیرخانه شورای فرهنگ عمومی استان گلستان
- کارگروه و کمیته های تخصصی برش:**
- جناب آقای فرهاد سمیعی، مدیر کل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری و دبیر کارگروه اجتماعی، فرهنگی، سلامت و زنان و خانواده شورای برنامه ریزی و توسعه استان
- سرکار خانم ساره عبداللهی فر، کارشناس اداره کل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری

عنوان کمیٹہ	نام و نام خانوادگی و سمت دبیر کمیٹہ	دستگاہ مجری و نام و نام خانوادگی مدیر کل	کارشناسان کمیٹہ ہا و دستگاہ های مجری
کمیٹہ فرهنگ، هنر و رسانہ	جناب آقای رعیت، مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی	ادارہ کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان - جناب آقای دکتر محمد رعیت	جناب آقایان احمد گلچین - حسن دیلم - ابوالفضل نجف زادہ
کمیٹہ امور دینی	جناب آقای عباسعلی گرزین، مدیر کل تبلیغات اسلامی استان گلستان	ادارہ کل تبلیغات اسلامی استان - جناب آقای عباسعلی گرزین	جناب آقای محمد زادہ، جناب آقای دیلمی
کمیٹہ تعلیم و تربیت	جناب آقای نظری، مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان گلستان	ادارہ کل آموزش و پرورش استان - جناب آقای سیدرضا نظری	جناب آقای عباس مظفری - سرکار خانم فاطمہ شاملو
کمیٹہ اجتماعی، زنان و خانوادہ	سرکار خانم رجبی، مدیر کل امور خانوادہ و بانوان استانداری استان گلستان	ادارہ کل ورزش و جوانان استان - جناب آقای قاسمعلی برزمینی	سرکار خانم ہا آناہیتا مہشیدی - کیانوش دیلمی و جناب آقای محسن ملک
کمیٹہ اقتصاد فرهنگ	جناب آقای قدرت ... عابدی، رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان	ادارہ کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان - جناب آقای محمد جواد ساوری	جناب آقایان علیرضا نورانی اردبیلی - علی حاتمی، محسن شفایی و سرکار خانم شیوا عطایی

مقدمه

مظروف انسان از تولد تا مرگ در ظرف فرهنگ شکل می گیرد، رشد می کند، تعالی می یابد یا به ورطه نابودی می گراید. فرهنگ همه جنبه های روحی، روانی، زیست محیطی و ... انسان را در بر می گیرد و انسان آگاهانه یا ناآگاهانه در فضای فرهنگ تنفس می کند و هویت می یابد.

در جهان بینی اسلامی نیز فرهنگ به معنای اخص آن مشتمل بر نظام اعتقادات، ارزش ها، اخلاقیات و رفتارها بوده و منبعث از وحی و جهت دهنده و محتوا بخش نظام ها و بخش های جامعه است. در حقیقت، فرهنگ به معنای اخص آن، از مختصات ذاتی، مزیت های راهبردی، انحصاری و سرنوشت ساز کشور و نظام جمهوری اسلامی ایران می باشد که همواره مورد تأکید معمار کبیر انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) بوده است. بنابراین تحقق آرمان ها و اهداف جامعه اسلامی، مستلزم تامین کارکردهای فرهنگی آن است. مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) فرهنگ را عامل

شکل دهنده به ذهن و رفتار عمومی و جهت بخش و تاثیرگذار در عرصه تصمیمات کلان کشور دانسته و مهندسی فرهنگ را به منزله بازشناسی، آسیب شناسی، پالایش و ارتقاء بخش فرهنگ و جهت دهی آن را بر پایه هویت اصیل اسلامی- ایرانی با توجه به شرایط و مقتضیات ملی و جهانی تبیین می نمایند. کشور ایران همواره و در طول تاریخ از ظرفیت ها و توانایی های بالفعل و بالقوه عظیمی در حوزه فرهنگ برخوردار بوده است. لذا پیشرفت و تعالی همه جانبه کشور، مستلزم بهره گیری موثر و هوشمندانه از آن در سطح ملی و مناسبات و تعاملات منطقه ای و جهانی است. ایران اسلامی با برخورداری از پیشینه تاریخی و منابع غنی معرفتی در عرصه های مختلف فرهنگی، ادبی و هنری این شایستگی را دارد که در کنار سایر فرهنگ ها در دهکده ی جهانی در جایگاهی بالنده قرار گیرد.

در جهان امروزی و در چند دهه اخیر، به واسطه تغییر و تحولات اساسی و فراگیر در عرصه های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، امنیتی، اقتصادی و فناوری در مقیاس منطقه ای و جهانی، نقش ممتاز و تعیین کننده فرهنگ (فرهنگ های ملی و منطقه ای) در عرصه های ملی، بین المللی و جهانی نمایان تر شده است و نیروی اجتماعی مردم نسبت به گذشته به مراتب افزون تر شده است.

بنابراین ضرورت هماهنگی و همسویی صاحب نظران، کارشناسان و برنامه ریزان کشور با نیازهای فرهنگی جامعه نیز بیشتر احساس می شود. جامعه ی رشید و پویا جامعه ای است که بتواند نیازهای فرهنگی

خویش را در رهگذر حیات و حرکت اجتماعی مردم بازشناخته و از تظاهرات و تمایلات کاذب یا گذرا تفکیک کند و قدرت پاسخگویی به این نیازها و بهره گیری از آنها را در جهت رشد و کمال مادی و معنوی دارا باشد.

در این میان تعامل و ارتباط موثر، تنگاتنگ، هماهنگ و متناسب نظام های نهادی (نظام خانواده، نظام اقتصادی، نظام اجتماعی، نظام هویتی و دینی، نظام ارتباطی و نوین، نظام سیاسی، نظام دفاعی و ...) با "نظام فرهنگی" است که می تواند جوامع انسانی از جمله جامعه ما را به درجات عالی و برتر برساند.

یکی از دارایی های ارزشمند بخش فرهنگ در دوران پس از انقلاب اسلامی، سند راهبردی نقشه مهندسی فرهنگی کشور است که با دستور مقام معظم رهبری (مد ظله العالی) و توسط شورای عالی انقلاب فرهنگی کشور تدوین و تصویب شده است.

تدوین برش های استانی این سند ملی بر اساس اولویت های فرهنگی هر استان، اقدام ارزشمند دیگری است که به همت شورای عالی انقلاب فرهنگی و همراهی و همکاری متولیان فعالان فرهنگی هر استان آغاز شد.

هدف از تدوین برش های استانی رصد و شناسایی استعدادها و قابلیت های فرهنگی، مطالعه، تجزیه و تحلیل و ارزیابی علمی موضوعات مهم اجتماعی و فرهنگی و هماهنگی استان ها و هم سویی مدیران، صاحب نظران، کارشناسان و برنامه ریزان فرهنگی استان با هدف سیاست گذاری و برنامه ریزی برای

دستیابی به راهکارهای مناسب در جهت حل مسائل و معضلات فرهنگی استان ها و اصلاح و ارتقاء آن در راستای اجرای نقشه مهندسی فرهنگی کشور است. خرسندیم که به فضل الهی و به استناد بند ج از فصل هفتم نقشه مهندسی فرهنگی کشور، مبنی بر تقسیم کار استانی و ضرورت حرکت استانی برای اجرایی سازی نقشه در متن جامعه و در اجرای آیین نامه تدوین و اجرای برش استانی نقشه مهندسی فرهنگی کشور (مصوب جلسه هشتم ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی کشور مور ۲۳ اسفند ۹۹) و با همت اشخاص حقیقی و حقوقی صاحب نظر، این امر مهم در استان گلستان نیز به سرانجام خود رسید.

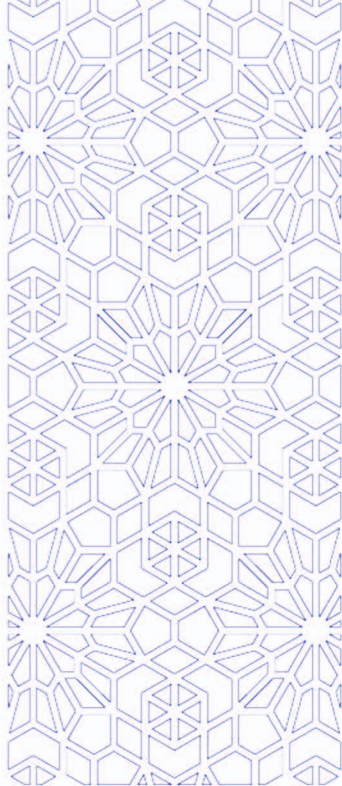
لازم می دانیم از همراهی دست اندرکاران طرح در دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و عملکرد ارزشمند شورای فرهنگ عمومی استان، به عنوان ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی استان، شورای برنامه ریزی و توسعه استان و اعضای کمیته های تخصصی طرح تدوین برش استانی نقشه مهندسی فرهنگی در استان گلستان نهایت تقدیر و تشکر را داشته باشیم.

امیدواریم که با اجرای این سند شاهد اصلاح و ارتقاء فرهنگ عمومی در استان باشیم.

خدایا چنان کن سرانجام کار تو خوشنود باشی و ما رستگار

سید کاظم نورمفیدی
نماینده ولی فقیه
و رئیس شورای فرهنگ عمومی استان گلستان

علی محمد زنگانه
استاندار و رییس شورای برنامه ریزی
و توسعه استان گلستان

فصل اول:

کلیات

ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی کشور در جلسه هشتم، مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۳ به پیشنهاد دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی به استناد بندهای الف و ج بخش دوم فصل هفتم نقشه مهندسی فرهنگی کشور (مصوب جلسه ۷۴۸ مورخ ۹۳/۳/۲۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی) و به منظور اجرایی شدن نقشه در استان‌ها، آیین‌نامه برش استانی نقشه را تصویب کرد. براساس بند ج فصل هفتم نقشه مهندسی فرهنگی کشور، هماهنگی تحقق نقشه مهندسی فرهنگی در استان‌ها بر عهده «ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی استان» که به اختصار «ستاد استان» نامیده می‌شود، خواهد بود. همچنین مطابق بند الف ماده پنج آیین‌نامه «تدوین و اجرای برش‌های استانی نقشه مهندسی فرهنگی کشور»، مسئولیت تدوین برش استانی نقشه بر عهده شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان نهاده شده است.

مجموعه حاضر شامل تعاریف و اجزای برش استانی از قبیل مسائل اساسی اولویت دار فرهنگی استان؛ اقدامات ملی اولویت دار مرتبط با مسائل

استان؛ اهداف؛ اقدامات استانی اولویت‌دار و فهرست برنامه و فعالیت‌های متناسب با اقدامات استانی است که به شرح ذیل می‌آید:

۱. نقشه

نقشه مهندسی فرهنگی که اصلی‌ترین سند بالادستی نظام در عرصه فرهنگ است و بر اساس اصول و ارزشهای اسلام ناب محمدی (ص)، آرمانهای انقلاب اسلامی، رهنمودهای امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری و اسناد فرادستی نظیر سیاستهای کلی

نظام و سند چشم‌انداز کشور طراحی شد و به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید. این نقشه شامل کلیات، مبانی، ارزش‌ها و اصول، چشم‌انداز فرهنگی کشور در افق ۱۴۰۴، اهداف کلان فرهنگی، اولویت‌های فرهنگی، راهبردها و اقدامات و چارچوب نهادی است. پیش‌نویس این نقشه در بیش از ۱۵۰ جلسه شورای مهندسی فرهنگی بحث و بررسی گردید و نهایتاً در ۳۳ جلسه شورای عالی انقلاب فرهنگی بررسی و در جلسه هفتصد و پنجاه و پنج مورخ ۱۳۹۳/۷/۲۰ به تصویب نهایی رسید.

۲. برش استانی نقشه

برنامه عملیاتی نقشه در سطح استان است که طبق ساختار و فرایند مذکور در آیین‌نامه تدوین و اجرای برش‌های استانی نقشه مهندسی فرهنگی کشور مصوب در ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی کشور در تاریخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۳ از ترجمه و تفسیر «اقدامات ملی قابل پیگیری و اجرای نقشه در استان»

به برنامه - فعالیت‌ها، با توجه به اسناد، اقتضائات، ظرفیت‌ها، و مسائل استان، تهیه و اجرا می‌شود.

۳. مسائل اولویت دار استان

مسائلی که در چارچوب ارزشی نظام جمهوری اسلامی ایران و با توجه به ویژگی‌ها و اقتضائات استان مسئله تلقی می‌شوند و چاره‌اندیشی برای آنها از اولویت برخوردار است و در عین حال می‌توان با استفاده از یک یا چند اقدام ملی آنها را حل کرد و یا کاهش داد.

۴. اقدام ملی اولویت دار و اهداف

راه کارهایی که برای تحقق راهبردهای نقشه طراحی شده‌اند. شرط اجرای این اقدام‌ها قرار گرفتن آنها در چارچوب برنامه‌های پنج ساله و یک ساله کشور در سطوح ملی و استانی است. لازم به ذکر است برخی از این اقدام‌ها از ظرفیت اجرا در سطح استان برخوردار نیستند. هدف خواسته‌ای است که هر اقدام ملی در پی آن است.

۵. اقدام استانی

راه کاری که توسط استان برای دستیابی به هدف انتخاب می‌شود.

۶. برنامه - فعالیت های دستگاهی

مجموعه‌ای از کارها که توسط دستگاه‌های استان برای تحقق اقدام‌های استانی انجام می‌شود. برنامه - فعالیت‌های دستگاهی دو دسته‌اند.

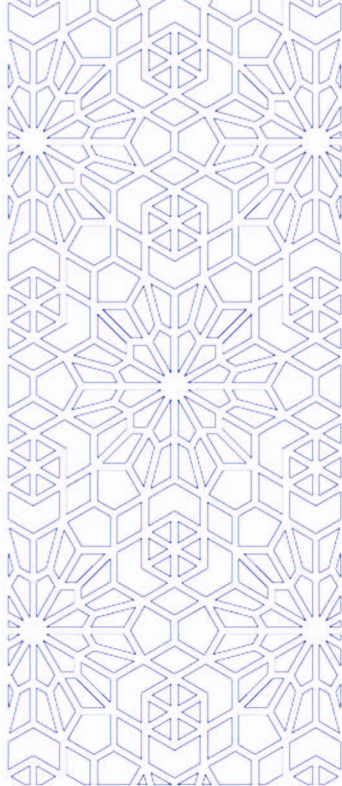
دسته اول، برنامه - فعالیت‌هایی که توسط سازمان برنامه و بودجه کشور ابلاغ می‌شود. دسته دوم، برنامه - فعالیت‌هایی که جدید هستند. به بیان دیگر در لیست برنامه‌های ابلاغ شده توسط سازمان برنامه و بودجه قرار ندارند و توسط دستگاه استانی پیشنهاد می‌شوند.

۷. پروژه‌ها

کارهایی هستند که با انجام آن‌ها می‌توان برنامه - فعالیت‌ها را محقق کرد.

۸. الزامات اجرایی و نظارتی

آن بخش از آیین نامه اجرایی برش استانی نقشه مهندسی فرهنگی است که به اجرای برش استانی و نظارت بر آن اشاره دارد.

فصل دوم:

مسائل اولویت دار استان

مطابق با بخش (الف) دستورالعمل آیین‌نامه، اولین گام و مرحله اساسی پیش از تعیین اولویت‌ها و اقدامات اولویت‌دار ملی و استانی در برش استانی نقشه، احصاء و تعیین مسائل اساسی و راهبردی فرهنگی استان با بهره‌مندی از پشتوانه‌ی روش شناختی علمی است. مسائلی که بیشترین اشتراک نظر و استنادات علمی و استانی در ریشه‌ای بودن و اولویت حل آنها در شورای فرهنگ عمومی استان وجود دارد. از اینرو از طریق پیمایش و با بررسی و تحلیل نظرات دستگاه‌ها نظام مسائلی از مسائل استان بشرح ذیل تهیه گردید که در موضوعات پنجگانه اولویت‌دار فرهنگی تقسیم‌بندی گردید:

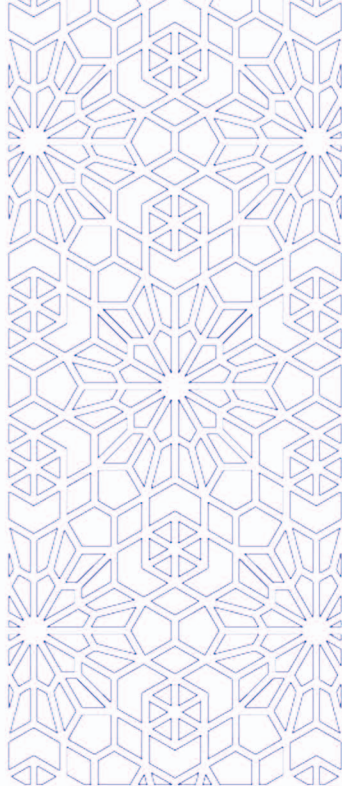
- مساله اول: تضعیف بنیان خانواده اسلامی ایرانی
- مساله دوم: آسیب‌های اجتماعی و کاهش مسئولیت‌های شهروندی
- مساله سوم: کاهش نشاط اجتماعی
- مساله چهارم: ضعف خوداتکایی و تولید محوری
- مساله پنجم: کمبود سواد رسانه‌ای

نظام مسائل استان

مسائل اولویت دار فرهنگی (موضوعات)	مسائل
	تاخیر در ازدواج
	کاهش تعداد ازدواج؛
	ضعف آگاهی و مهارت ازدواج آگاهانه
	کاهش نرخ باروری
تضعیف بنیان خانواده اسلامی ایرانی	ضعف مهارت زندگی مشترک و فرزند پروری به ویژه به سبک اسلامی - ایرانی
	پیامدهای بحران سالمندی در خانواده‌های آسیب دیده و در معرض آسیب
	مشکلات معیشتی زنان سرپرست خانوار
	بحرانهای فردی، اجتماعی و خانوادگی
	مشکلات کودکان کار و خیابانی
	مشکلات دختران و زنان آسیب دیده یا در معرض آسیب
	مشکلات افراد مبتلا به اختلالات هویت جنسی
	مشکلات کودکان بی سرپرست
	مشکلات تحصیلی فرزندان خانواده های نیازمند
	آسیب دیده یا در معرض آسیب
آسیب های اجتماعی و کاهش مسئولیت های شهروندی	ضعف آگاهی از حقوق و مسئولیت های شهروندی
	ضعف مشارکت اجتماعی جوانان

مسائل اولویت دار فرهنگی (موضوعات)	مسائل
	اعتیاد
	خودکشی
	پیامدهای حاشیه نشینی در دانش آموزان
	اختلالات روانی رفتاری در دانش آموزان
کاهش نشاط اجتماعی	کمبود اماکن و تجهیزات تفریحی و ورزشی
	کمبود فعالیتهای ورزشی و تفریحی
	نامناسب بودن اماکن تفریحی برای معلولین ، سالمندان و کودکان
	کمبود ورزش همگانی
	کمبود مسابقات ورزشی
	اتلاف اوقات فراغت
	ضعف نشاط و امید
	ضعف مشارکت در فعالیت های فرهنگی
	ضعف مشارکت در اداره امور محله
	ضعف تجهیزات در کارگاههای صنایع دستی
	ضعف آگاهی در مورد کار و تولید در صنایع دستی
ضعف خود اتکایی و تولید محوری	ضعف آگاهی عمومی در مورد صنایع دستی
	مشکلات عرضه و فروش صنایع دستی
	کمبود مجوز تاسیس واحد تولیدی فرش دستباف

مسائل اولویت دار فرهنگی (موضوعات)	مسائل
مسائل اولویت دار فرهنگی (موضوعات)	مشکلات بیمه قالیبافان
	کمبود مجوز مشاغل خانگی در زمینه صنایع دستی
	مشکلات تاسیس تعاونی صنایع دستی
کمبود سواد رسانه ای	ضعف توجه به اهمیت و ضرورت سواد رسانه ای
	عدم آشنایی مردم با مهارت های سواد رسانه ای

فصل سوم:

اقدام های ملی
اولویت دار و اهداف

اقدامات ملی نقشه، راه کارهائی هستند که برای حل یا کاهش طیف وسیعی از مسائل فرهنگی ارائه شده اند. در این فصل ۱۰ اقدام ملی منبعت از نقشه که مرتبط با حل هر یک از مسائل اولویت دار فرهنگی استان می باشند، و ۱۲ هدف مستتر در آنها انتخاب شده که به شرح ذیل ارائه شده اند:

۱. بهره گیری از تعامل سازنده خانواده و مدرسه و مسجد در تحکیم خانواده (اقدام ملی ۲۰ از راهبرد کلان ۳)
۲. ساماندهی و حمایت و هدایت خیرین امر ازدواج برای تامین امکانات ضروری ازدواج و ترویج ازدواج ساده و آگاهانه و پایدار (اقدام ملی ۹ از راهبرد کلان ۳)
۳. برنامه ریزی برای تحقق ازدواج بهنگام متناسب با شرایط و مقتضیات فرهنگی و بومی (اقدام ملی ۱۴ از راهبرد کلان ۳)
۴. تهیه طرح جامع تولید و اجرای انواع برنامه های آموزشی، پژوهشی، اطلاع رسانی، نمایشی، تبلیغی و

غیره در رسانه های جمعی به ویژه صدا و سیما و شبکه های استانی آن با هدف گفتمان سازی و ترویج فواید فرزند آوری و تبیین آثار منفی کاهش نرخ باروری با رعایت شرایط و مقتضیات راهبردی (اقدام ملی ۱ از راهبرد کلان ۴)

۵. تقویت و حمایت از خدمات راهنمایی و مشاوره ای و مددکاری اجتماعی در سطح جامعه با رویکرد پیشگیری و کاهش جرم و توسعه بهداشت روانی و سلامت معنوی مبتنی بر آموزه های اسلامی (اقدام ملی ۸ از راهبرد کلان ۶)

۶. گسترش نظام مند و هدفمند سازمان های مردم نهاد برای تقویت فرهنگ پیشگیری از جرم و بروز آسیب های اجتماعی با تأکید بر دستگاه های فرهنگ ساز کشور همچون صدا و سیما، آموزش و پرورش، دانشگاه ها، حوزه های علمیه و سایر رسانه های گروهی (اقدام ملی ۴ از راهبرد کلان ۶)

۷. برنامه ریزی برای ارتقای مهارت و توانمندسازی خانواده های در معرض آسیب و یا آسیب دیده در حوزه اعتیاد به مواد مخدر، روانگردان ها، دخانیات، نوشیدنی ها و اغذیه حرام و گسترش اقدامات پیشگیرانه و درمانی با بهره گیری از آموزه های دینی و فرهنگی (اقدام ملی ۱۸ از راهبرد کلان ۶)

۸. ساماندهی و گسترش زیرساخت ها، ساز و کارها و فضاها برای تقویت کننده شادابی و نشاط و اطمینان بخش در جامعه با حفظ اصول و ارزش های اسلامی (اقدام ملی ۱۷ از راهبرد کلان ۷)

۹. تقویت اقتصاد هنر و ایجاد نظام حمایت معنوی، اعتباری و مالی از صنایع هنری بومی و ملی مبتنی بر مبانی اسلامی (اقدام ملی ۱۶ از راهبرد کلان ۹).

۱۰. آموزش عمومی برای ارتقاء بصیرت و سواد رسانه ای آحاد جامعه معطوف به ارزش ها و دانش بومی و اسلامی (اقدام ملی ۱۰ از راهبرد کلان ۱۰)

اهداف

۱. ازدواج بهنگام متناسب با شرایط و مقتضیات فرهنگی و بومی

۲. ساماندهی و حمایت و هدایت خیرین امر ازدواج رای تامین امکانات ضروری ازدواج

۳. ساماندهی و حمایت و هدایت خیرین امر ازدواج برای ترویج ازدواج ساده و آگاهانه و پایدار

۴. تعامل خانه، مدرسه و مسجد برای تحکیم خانواده

۵. ترویج فواید فرزند آوری

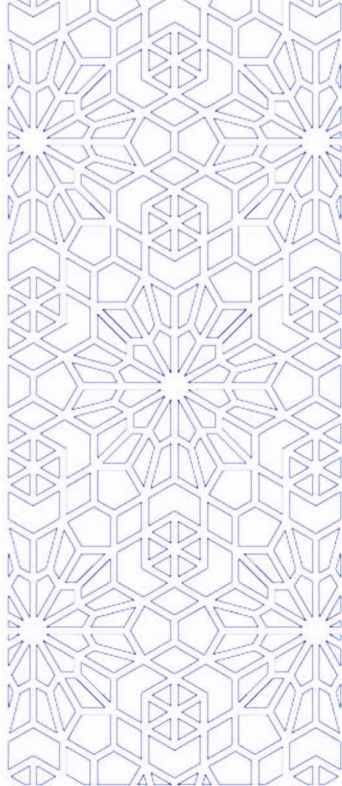
۶. حمایت از خدمات مشاوره ای و مددکاری اجتماعی با رویکرد توسعه بهداشت روانی و سلامت معنوی مبتنی بر آموزه های اسلامی

۷. گسترش سازمان های مردم نهاد برای تقویت فرهنگ پیشگیری از جرم و بروز آسیب های اجتماعی

۸. ارتقای مهارت و توانمندسازی خانواده های در معرض آسیب و یا آسیب دیده

۹. گسترش اقدامات پیشگیرانه و درمانی برای خانواده های آسیب دیده یا در معرض آسیب

۱۰. گسترش زیرساخت ها ، ساز و کارها و فضاهای تقویت کننده شادابی و نشاط با حفظ اصول و ارزش های اسلامی
۱۱. ایجاد نظام حمایت معنوی، اعتباری و مالی از صنایع هنری بومی و ملی مبتنی بر مبانی اسلامی
۱۲. ارتقاء سواد رسانه‌ای آحاد جامعه معطوف به ارزش‌ها و دانش بومی و اسلامی

فصل چهارم:

اقدام های استانی

پس از انتخاب اقدامات ملی اولویت دار از نقشه مهندسی فرهنگی کشور و تدقیق و تصریح اهداف مستتر در آنها، گام بعدی تعیین اقدامات استانی است. در این فصل در کل تعداد ۵۸ اقدام استانی به عنوان راهکارهای دستیابی به اهداف انتخاب و به شرح ذیل ارائه شده است:

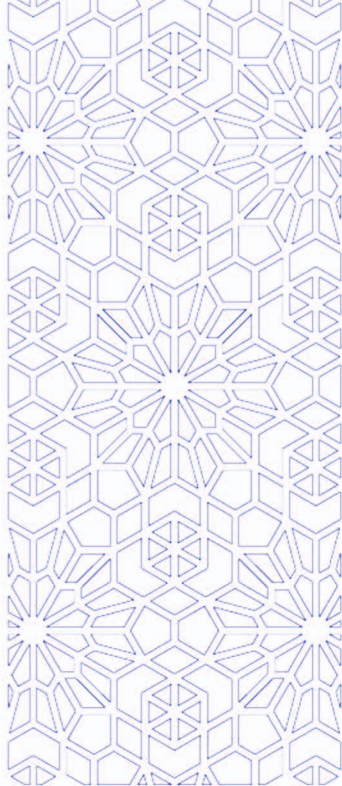
۱. ایجاد مرکز تعالی خانواده
۲. حمایت از ایجاد و توسعه مراکز مشاوره ازدواج و خانواده
۳. انتشار اطلاعات در سطح شهر با محوریت ازدواج بهنگام
۴. تولید برنامه با محوریت ازدواج بهنگام
۵. نشر کتاب با محوریت ازدواج بهنگام
۶. مشارکت در تشکیل مجمع خیرین ازدواج*
۷. مشارکت در ارائه بسته های حمایتی و تجهیزیه جهت تسهیل ازدواج*
۸. برگزاری دوره های آموزشی در مساجد با محوریت فرزند پروری

۹. برگزاری دوره های آموزشی مهارت های ازدواج و فرزند پروری با استفاده از ظرفیت سمن ها
۱۰. شبکه سازی خیرین
۱۱. تولید محتوای در مورد فواید فرزند آوری
۱۲. ارائه مشاوره و راهنمایی های تحصیلی به دانش آموزان و خانواده ها
۱۳. ایجاد بنیاد فرزندگان ویژه سالمندان
۱۴. صدور مجوز تأسیس جمعیت همیاران سلامت روانی - اجتماعی
۱۵. اجرای طرح های اورژانس اجتماعی، پیشگیری از خودکشی و کودک آزاری
۱۶. شناسایی، حمایت، نگهداری و توانمندسازی کودکان خیابانی، زنان آسیب دیده و در معرض آسیب توسط سازمان های غیردولتی و خیرین
۱۷. ارائه حمایت های اجتماعی و روانشناختی به مبتلایان اختلال هویت جنسی و ارتقاء کیفیت زندگی آنان
۱۸. نگهداری و حمایت از کودکان و نوجوانان در مراکز شبه خانواده و ارتقاء توانمندی آنان در هنگام ترخیص توسط سازمان های غیردولتی و خیرین
۱۹. ارائه خدمات آموزش شهروندی با هدف کمک به توسعه فرهنگ عمومی
۲۰. تسهیل در تشکیل سازمان های مردم نهاد در حوزه های آسیب های اجتماعی، فرهنگی و ورزشی
۲۱. برگزاری دوره های آموزشی در حوزه های اجتماعی و فرهنگی با استفاده از ظرفیت سمن ها

۲۲. تشکیل گروه های همیار زنان جهت توانمندی و استقلال آنان
۲۳. آموزش مهارت های زندگی
۲۴. ایجاد آمادگی های روانی اجتماعی
۲۵. ارائه خدمات مشاوره ای و تجهیز مراکز و هسته های مشاوره
۲۶. توسعه خانه های پیشگیری
۲۷. برپایی نمایشگاه سیار پیشگیری
۲۸. صدور مجوز برگزاری دوره های آموزش تخصصی ویژه مشاوران، تربیت مربی
۲۹. تحت پوشش قراردادن مدارس پرخطر در طرح ملی نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان (طرح نماد)
۳۰. برگزاری همایش های علمی و ترویجی در مناطق حاشیه نشین
۳۱. ارائه خدمات آموزش شهروندی با هدف کمک به توسعه فرهنگ عمومی
۳۲. تکمیل و توسعه فضاهای ورزشی متناسب با علاقمندی مردم مناطق
۳۳. ایجاد و توسعه فضاهای ورزشی، تفریحی و عمومی شهری
۳۴. برگزاری پیاده روی های همگانی و تفریحی با استفاده از ظرفیت هیأت های ورزشی و سمن ها
۳۵. برگزاری مسابقات و رویدادهای ورزشی با استفاده از ظرفیت هیأت های ورزشی
۳۶. پیگیری احداث خانه جوان*
۳۷. برگزاری برنامه ها و اردوهای فراغتی جوانان با استفاده از ظرفیت سمن ها

۳۸. تقویت و توسعه فضاهای فرهنگی و اجتماعی در محلات
۳۹. ارائه خدمات مشاوره ای و تجهیز کارگاه های صنایع دستی
۴۰. راه اندازی خانه های سنتی صنایع دستی
۴۱. صدور مجوز برگزاری دوره های آموزش تخصصی ویژه شاغلین صنایع دستی
۴۲. صدور مجوز برگزاری نمایشگاه های داخلی و بین المللی صنایع دستی
۴۳. صدور مجوز برگزاری بازارچه های موقت و دائمی عرضه و فروش صنایع دستی
۴۴. تسهیل صدور یا تمدید مجوز مشاغل خانگی در زمینه صنایع دستی
۴۵. برگزاری مسابقه های فرهنگی و ترویجی به جامعه کار و تولید صنایع دستی
۴۶. برگزاری همایش های علمی و ترویجی بهره وری در صنایع دستی
۴۷. کمک به تشکیل تعاونی های صنایع دستی
۴۸. صدور و تمدید مجوز تاسیس واحد تولیدی فرش دستباف
۴۹. ارائه معرفی نامه قالیبافان جهت بهره مندی از بیمه تأمین اجتماعی
۵۰. تایید صلاحیت متقاضیان برقراری بیمه قالیبافان
۵۱. سفارش تولید محتوای با موضوع سواد رسانه ای*
۵۲. آموزش سواد رسانه ای آحاد جامعه*

۵۳. سفارش تولید محتوای با موضوع سواد رسانه ای*
۵۴. تولید آثار هنری (فیلم، انیمیشن، تئاتر) در مورد سواد رسانه ای جهت ایجاد حساسیت*
۵۵. برگزاری جشنواره های هنری و فرهنگی متناسب با موضوع فضای مجازی و سواد رسانه ای آموزش مهارت های زندگی*
۵۶. برگزاری همایش علمی استانی پیرامون سواد رسانه ای*
۵۷. سفارش انجام پژوهش های فرهنگی مرتبط با فضای مجازی و سواد رسانه ای*
۵۸. تبلیغ و انتشار اطلاعات لازم از طریق رسانه های دیداری و شنیداری*

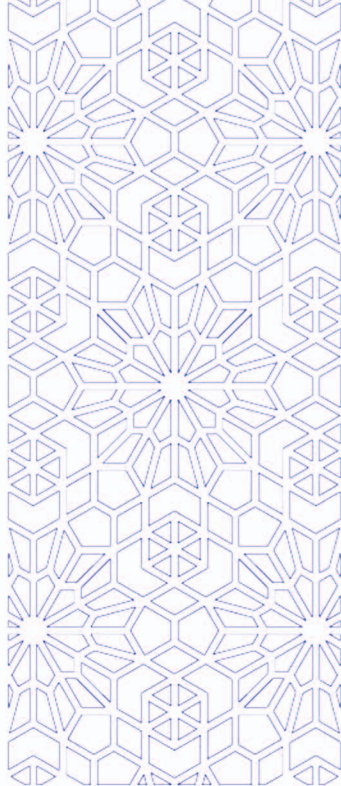
فصل پنجم:

برنامه - فعالیت های
دستگاهی

برنامه - فعالیت‌های دستگاهی مجموعه‌ای از کارهاست که توسط دستگاه‌های استان برای تحقق اقدام‌های استانی انجام می‌شود. برنامه - فعالیت‌های دستگاهی دو دسته‌اند. دسته اول، برنامه - فعالیت‌هایی که توسط سازمان برنامه و بودجه کشور ابلاغ می‌شود. دسته دوم، برنامه - فعالیت‌هایی که جدید هستند و در لیست برنامه‌های ابلاغ‌شده توسط سازمان برنامه و بودجه قرار ندارند و توسط دستگاه استانی پیشنهاد می‌شوند و در این سند الزامات قانونی نامیده می‌شوند.

فعالیت	برنامه	وزارت / سازمان
حمایت و تأمین و تولید محتوای فرهنگی و دینی	اطلاع رسانی و تبلیغات دینی رسانه‌ای	تبلیغات اسلامی
هدایت و حمایت از فعالیت‌های تشکلهای فرهنگی دینی	برنامه ساماندهی و ارتقای فعالیت‌های فرهنگی - دینی (مساجد، تشکلهای دینی، آحاد و اقشار تأثیر گذار)	
آموزش و توانمند سازی اقشار تأثیر گذار در حوزه فرهنگ دین		
برنامه‌های اختصاصی اداره امور تربیتی مشاوره و مراقبت با کد ۱۸۰۱۰۱۸۰۰ (با عنوان برنامه نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان)		آموزش و پرورش
-----	ایجاد، راه اندازی و توسعه گروه‌های همیار زنان سرپرست خانوار	بهبودی
-----	کمک به امور رفاهی و تکریم سالمندان	
-----	توسعه و ارتقاء پایگاه سلامت اجتماعی	
-----	حمایت‌های مالی به نیازمندان مرتبط با اورژانس اجتماعی	
-----	زنان و دختران در معرض آسیب و آسیب دیده تحت پوشش خدمات حمایتی - کودکان خیابانی ساماندهی شده	
-----	حمایت اجتماعی از مبتلایان به اختلال هویت جنسی	
-----	کمک هزینه نگهداری کودکان بی سرپرست و بد سرپرست در خانه‌های کودکان و نوجوانان غیردولتی	
-----	یاری برگ مشاوره به افراد نیازمند در مراکز مشاوره	
-----	حمایت از طرح‌ها و برنامه‌های مهارت‌های زندگی و آسیب‌های اجتماعی	ورزش و جوانان
-----	توسعه و تکمیل زیرساخت‌های ورزش	
-----	کمک به برنامه گسترش ورزش همگانی	
-----	کمک به فدراسیون‌ها و هیأت‌های ورزشی	
-----	ساماندهی فعالیت‌های اوقات فراغت جوانان	
-----	حمایت از برنامه مشاوره و تحکیم خانواده	میراث فرهنگی
حمایت و نظارت بر کارگاه‌های تولید صنایع دستی	حمایت از توسعه صادرات صنایع دستی	
شناسایی و حمایت از فعالین و شاغلین صنایع دستی		

بودجه	فعالیت	برنامه	وزارت / سازمان
-----	تولید محتوای تولید آثار هنری (فیلم، پویانمایی، تئاتر)	صیانت کاربران در فضای مجازی و ارتقاء سواد رسانه‌ای	فرهنگ و ارشاد اسلامی
	برگزاری جشنواره‌ها و همایش‌ها هنری و فرهنگی		
	انجام پژوهش		
	تبلیغ و انتشار اطلاعات		
تعیین اعتبار از طرف وزارت جهت احداث در صورت واگذاری مالکیت زمین	-----	برگزاری همایش‌ها و جشنواره‌های ازدواج	ورزش و جوانان
	-----	مکان‌یابی احداث خانه جوان و طراحی	

فصل ششم:

پروژه ها

این فصل شامل تعداد ۱۲۴ پروژه دستگامی است که با انجام آن‌ها می‌توان برنامه - فعالیت‌های پیش گفته را محقق کرد.

۱. برگزاری دوره های آموزشی ویژه مادران ، پدران، و جوانان در مسجد با محوریت فرزند پروری و پیشگیری از طلاق
۲. تهیه و نصب شعارها و متن های اندیشه ای در سطح شهر در بیلبوردها و استندها با محوریت ازدواج بهنگام
۳. تولید برنامه های تبلیغی و تبیینی در صدا و سیما با محوریت ازدواج بهنگام
۴. انتشار کتاب با محوریت ازدواج بهنگام
۵. برگزاری جلسات منظم ماهیانه میان خیرین و سایر بازیگران و فعالان ازدواج در استان با محوریت پیشگیری از طلاق
۶. تولید سخنرانی ها و کلیپ با محوریت فرزند آوری و پیشگیری از طلاق
۷. آموزش و تربیت مربی ذی صلاح خانواده

۸. تربیت مشاوران خانواده
۹. توسعه مراکز مشاوره خانواده
۱۰. ساخت کلیپ های آموزشی - تبلیغاتی به منظور گسترش فرهنگ مشاوره
۱۱. ارائه یاری برگ مشاوره به تعداد ۳۰۰۰ نفر جهت تسهیل استفاده از خدمات مشاوره
۱۲. بهره مندی ۲۵۰۰۰ نفر از خدمات مشاوره مراکز تحت پوشش بهزیستی
۱۳. برگزاری سالانه ۳ دوره آموزشی ویژه مجردین دستگاه های اجرایی با همکاری سازمان های مردم نهاد
۱۴. استفاده از ظرفیت ۵ مرکز مشاوره ازدواج با مجوز وزارت ورزش و جوانان به منظور برگزاری دوره های آموزشی ازدواج و فرزندپروری
۱۵. مساعدت مالی سالانه به ۵ سازمان مردم نهاد در خصوص برگزاری دوره های آموزشی پیش از ازدواج
۱۶. برگزاری تعداد ۱۲۰ دوره آموزشی پیش از ازدواج برای ۳۸۰۰ جوانان
۱۷. برگزاری سالانه ۶۰ دوره آموزشی برای زوج های جوان
۱۸. تشکیل و تقویت مجمع خیرین ازدواج جوانان استان*
۱۹. پیگیری تشکیل ۱۴ کمیته سامان ازدواج در شهرستان های استان*
۲۰. برگزاری سالانه ۲ رزمایش به منظور تأمین جهیزیه زوج های جوان با همکاری مجمع خیرین و سازمان های مردم نهاد*

۲۱. ارائه سالانه ۲۰۰۰ بسته حمایتی به زوج های جوان*
۲۲. مساعدت مالی سالانه به ۲ مرکز مشاوره ازدواج در سطح استان
۲۳. تلاش و پیگیری ثبت و تأسیس سالانه ۱ مرکز مشاوره از طریق وزارت ورزش و جوانان
۲۴. افزایش ارائه مجوز مراکز مشاوره از ۹۲ به ۹۶ مرکز زیر نظر بهزیستی
۲۵. ایجاد و توسعه سالانه ۳ مرکز مشاوره ازدواج و خانواده زیر نظر کمیته امداد
۲۶. تقویت و توسعه سامانه ثبت سازمان های مردم نهاد جوانان و تأسیس سالانه ۱۰ سمن
۲۷. تأسیس و توسعه سازمان های مردم نهاد در حوزه آسیب های اجتماعی سالانه ۵ مرکز از طرف بهزیستی
۲۸. برگزاری سالانه ۳۰ کارگاه آموزشی با موضوعات پنج گانه آسیب های اجتماعی (طلاق ، حاشیه نشینی ، اعتیاد ، کودکان کار ، خودکشی)
۲۹. مساعدت مالی سالانه به ۵ سازمان مردم نهاد در برگزاری دوره های آموزشی
۳۰. ایجاد و راه اندازی سالانه ۳ گروه همیار در سطح شهرستان ها با ایجاد اشتغال گروهی در مشاغل مختلف
۳۱. آموزش آماده سازی شغلی / بوم کسب و کار و مهارت های شغلی و زندگی سالانه برای ۱۸۰ نفر
۳۲. افزایش تعداد بنیاد فرزندگان از ۵ بنیاد به ۱۴ بنیاد در شهرستان ها

۳۳. افزایش حمایت های دولتی از بنیادهای
 فرزندانگان و تخصیص اعتبار کافی جهت اجرای
 برنامه ها

۳۴. جذب جوانان به منظور مشارکت اجتماعی
 در عرصه سالمندی و ایجاد تعامل بین نسلی و
 پیشگیری از مواجهه با پیامدهای بحران سالمندی
 در آینده

۳۵. افزایش تعداد جمعیت همیاران از ۵ به ۱۰
 معیت برای ۲۵۰۰۰ نفر

۳۶. راه اندازی ۱۴ مرکز اورژانس اجتماعی
 در شهرستان ها جهت انجام مداخلات بموقع،
 تخصصی و در دسترس

۳۷. بکارگیری ۹۲ روانشناس و مددکار
 اجتماعی جهت انجام مداخلات تخصصی

۳۸. انجام مداخلات تخصصی سالانه به میزان
 ۵۰۰۰ مورد

۳۹. نگهداری سالانه از ۲۰ کودک به صورت
 شبانه روزی و ارائه خدمات روانشناسی و مددکاری
 ۴۰. شناسایی سالانه ۴۰۰ کودک خیابانی و
 ارائه خدمات حمایتی و توانمندسازی به ۲۲۰ کودک
 و خانواده وی

۴۱. ارائه خدمات نگهداری، حقوقی، مددکاری و
 روانشناسی به ۱۵۰ زن در معرض خشونت و یا
 خشونت دیده (خانه امن)

۴۲. ارائه خدمات نگهداری، حقوقی، مددکاری
 و روانشناسی به ۳۰ نفر از دختران و زنان در معرض
 آسیب و یا آسیب دیده اجتماعی (مرکز بازپروری و
 سلامت)

۴۳. ارائه خدمات مددکاری، روانشناسی و حمایت مالی از حدود ۲۰ نفر از مبتلایان به اختلالات هویت جنسی
۴۴. ارائه خدمات نگهداری و حمایتی از ۲۵۰ کودک به صورت سالانه در خانه های کودکان و نوجوانان
۴۵. حمایت سالیانه از ۱۰ نوجوان برای انتقال به زندگی مستقل از طرف بهزیستی
۴۶. برگزاری کارگاه های بازآموزی برای مراکز مشاوره به منظور ارتقاء کیفیت خدمات مشاوره
۴۷. ارائه مشاوره های تحصیلی سالانه به ۴۰۰۰ نفر
۴۸. برگزاری سالانه بیش از ۲۰۰ کارگاه آموزش شهروندی در خانه های فرهنگ و پایگاه های فرهنگی و اجتماعی
۴۹. اجرای سالانه بیش از ۱۰ همایش در حوزه آموزش شهروندی با حضور اساتید برجسته کشور
۵۰. تربیت مربی به تعداد ۱۱۰۰ نفر در مدارس استان برای اجرای طرح توانمندسازی دانش آموز، خانواده و کارکنان
۵۱. برگزاری دوره ۲۴ ساعته ضمن خدمت ویژه مدرسان طرح توانمند سازی
۵۲. آموزش مهارت های زندگی در ۵۰ درصد مدارس
۵۳. ایجاد کارگروه پژوهشی مرتبط با طرح های توانمند سازی
۵۴. برگزاری اردوهای هدفمند مجازی و حضوری از مناطق حاشیه شهر

۵۵. الگوسازی از قهرمانان و افراد موفق ساکن در حاشیه شهر
۵۶. امتداد طرح کانون یاریگران زندگی در ۵۰ درصد مدارس استان به تعداد
۵۷. تجهیز ۱۴ مرکز مشاوره در تمامی شهرستان ها
۵۸. درجه بندی مراکز و هسته های مشاوره از ۳ تا ۳
۵۹. رتبه بندی مراکز و هسته ها مشاوره جهت ارائه خدمات تخصصی در فرایند مداخله و بحران
۶۰. راه اندازی ۲ خانه پیشگیری در مناطق حاشیه نشین گرگان و گنبد
۶۱. برگزاری ۱۴ نمایشگاه سیار پیشگیری
۶۲. برگزاری ۵ دوره آموزش تخصصی ویژه مشاوران
۶۳. امتداد اجرای برنامه ملی «نماد» به تعداد ۳۲ مدرسه موجود در محلات حاشیه نشین گنبد و گرگان
۶۴. پروژه پرورش اعوان کودکی (پاک) به صورت پایلوت جامع استانی
۶۵. شناسایی آموزشگاه های در مناطق پرخطر و حاشیه نشین
۶۶. برگزاری سالانه آزمون سلامت روانی رفتاری
۶۷. تشکیل تیم مداخله در بحران در سطح شهرستان و مراکز مشاوره شهرستان ها
۶۸. برگزاری همایش های علمی و ترویجی در مناطق حاشیه نشین با موضوع آسیب اجتماعی، طلاق، سبک فرزند پروری

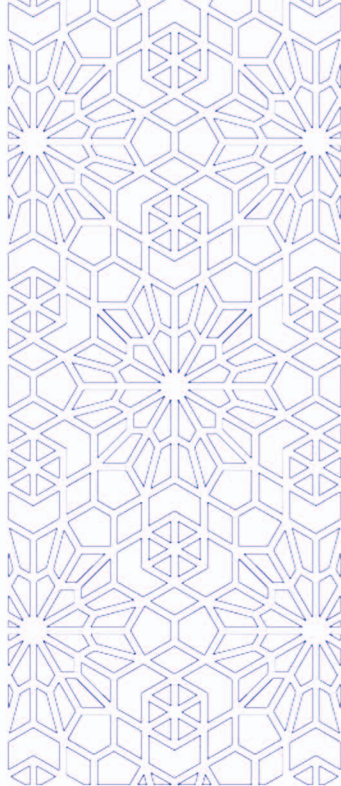
۶۹. تکمیل و بهره برداری سالانه از ۵ فضای ورزشی روباز و سرپوشیده
۷۰. اختصاص اعتبار سالانه ۵۰۰ میلیون تومان جهت تعمیر و تجهیز اماکن ورزشی
۷۱. تکمیل و بهره برداری از مجموعه ورزشی شهرستان کلاله از طرف تعاون
۷۲. تأسیس، تمدید و موافقت اصولی باشگاه ورزشی سالانه ۷۰ مورد در رشته های مختلف ورزشی
۷۳. افزایش سایت های ورزشی در شهرها
۷۴. احداث شهربازی و تله کابین
۷۵. تجهیز سالانه ۲۰ پارک به وسایل ورزشی
۷۶. به کارگیری سالانه ۳۰ مربی در ایستگاه های ورزشی پارک ها و تفرجگاه ها
۷۷. برگزاری مستمر ورزش صبحگاهی و عصرگاهی در پارک ها و محلات
۷۸. توسعه فضاهای سبز در محلات سالانه بیش از ۱۰ پارک
۷۹. احداث پارک بانوان و سالمندان و موضوعات مختلف دیگر به صورت تخصصی
۸۰. مناسب سازی سالانه بیش از ۱۰ مورد فضاهای عمومی (پیاده روها، پارک ها و ...) جهت استفاده بهینه معلولین، سالمندان و کودکان
۸۱. برگزاری سالانه ۲۰۰ پیاده روی همگانی و خانوادگی در شهرستان ها
۸۲. برگزاری سالانه ۵۰ جشنواره تفریحی و ورزشی به مناسبت های مختلف در پارک ها و محلات

۸۳. برگزاری سالانه ۵۰ مورد پیاده روی خانوادگی در قالب طبیعت گردی
۸۴. برگزاری بیش از ۲۰۰ مسابقه تفریحی و ورزشی به مناسبت های مختلف در پارک ها
۸۵. برگزاری سالانه ۴۰۰ مسابقه ورزشی آقایان در رشته های ورزشی و رده های سنی مختلف
۸۶. برگزاری سالانه ۲۰۰ مسابقه ورزشی بانوان در رشته های ورزشی و رده های سنی مختلف
۸۷. میزبانی سالانه ۵۰ مسابقه کشوری و بین المللی در رشته های مستعد و پرمدال آقایان
۸۸. میزبانی سالانه ۲۰ مسابقه کشوری و بین المللی در رشته های مستعد و پرمدال بانوان
۸۹. انعقاد تفاهم نامه با دستگاه های اجرایی جهت استفاده از ظرفیت و امکانات در توسعه ورزش
۹۰. مکاتبه و ارتباط با دستگاه های متولی زمین جهت واگذاری زمین رایگان به منظور احداث خانه جوان در همه شهرستان ها*
۹۱. مساعدت مالی سالانه به ۳ سمن جهت انجام برنامه های اوقات فراغت
۹۲. برگزاری سالانه ۳ جشنواره نشاط و امید
۹۳. معرفی سمن ها به دستگاه های اجرایی جهت انجام طرح های فراغتی
۹۴. اجرای سالانه ۴ اردوهای زیارتی و سیاحتی
۹۵. انعقاد تفاهم نامه با دستگاه های اجرایی جهت استفاده از ظرفیت و امکانات در حوزه جوانان
۹۶. احداث سالانه ۵ خانه فرهنگ و ۵ سرای محله
۹۷. تجهیز ۱۰ کارگاه صنایع دستی

۹۸. راه اندازی ۱۰ خانه سنتی صنایع دستی
۹۹. معرفی افراد واجد شرایط برای دریافت آموزش به ۲۰۰۰ نفر از جامعه کار و تولید صنایع دستی
۱۰۰. برگزاری ۵ دوره آموزش تخصصی ویژه شاغلین صنایع دستی
۱۰۱. برگزاری ۱۰ نمایشگاه داخلی و ۱ نمایشگاه بین المللی صنایع دستی
۱۰۲. برگزاری ۲ بازارچه موقت و دائمی عرضه و فروش صنایع دستی
۱۰۳. صدور و تمدید ۲ مجوز تاسیس واحد تولیدی فرش دستباف
۱۰۴. تایید صلاحیت ۱۳۲۹۳ نفر از متقاضیان برقراری بیمه قالیبافان
۱۰۵. کمک به صدور یا تمدید ۴۰۰۰ مجوز مشاغل خانگی در زمینه صنایع دستی
۱۰۶. برگزاری ۲۰ مسابقه فرهنگی و ترویجی در مورد تولید صنایع دستی
۱۰۷. برگزاری ۲ همایش علمی و ترویجی بهره وری در زمینه صنایع دستی
۱۰۸. ارائه خدماتی مشاوره‌ای برای شکل‌گیری به ۵ تعاونی صنایع دستی
۱۰۹. پرداخت حق التحریر به نشریات استانی دارای ستون فرهنگی در خصوص سواد رسانه‌ای (۵ نشریه در هر فصل)*
۱۱۰. سفارش تالیف ۲ عنوان و یا خرید حداقل ۵ عنوان کتاب آموزشی در مورد سواد رسانه‌ای*

۱۱۱. احصاء افراد توانمند جهت آموزش موضوعات مرتبط با سواد رسانه ای*
۱۱۲. تدوین بانک اطلاعاتی افراد توانمند در حوزه آموزش سواد رسانه ای*
۱۱۳. برگزاری حداقل ۴ کارگاه آموزشی برای مدیران و کارکنان دستگاه های اجرایی استان با موضوع سواد رسانه ای*
۱۱۴. برگزاری حداقل ۳ کارگاه آموزشی برای دانش آموزان و اولیا و مربیان آنها در ۱۵۰۰ مدرسه استان با موضوع سواد رسانه ای*
۱۱۵. برگزاری ۱۲ کارگاه آموزشی برای خبرنگاران و اهالی رسانه در مورد سواد رسانه ای*
۱۱۶. برگزاری ۱۰۰۰ کارگاه آموزشی در مساجد در مورد سواد رسانه ای*
۱۱۷. ساخت ۴۰ تیزر نمایشی در مورد سواد رسانه ای*
۱۱۸. تولید ۳۰ اثر آموزشی در قالب موشن گرافی، انیمیشن، فیلم کوتاه در مورد سواد رسانه ای*
۱۱۹. تولید ۵۰ اثر کاریکاتور با موضوع سواد رسانه ای و فضای مجازی*
۱۲۰. تولید ۲۰۰ داده نما با موضوع سواد رسانه ای و فضای مجازی*
۱۲۱. اجرای ۲۰ عنوان نمایش خیابانی در ۵۰۰ جلسه مناطق آسیب پذیر با محوریت سواد رسانه ای*
۱۲۲. برگزاری یک جشنواره تقدیر از آثار برگزیده (فیلم، انیمیشن، کتاب، طرح پژوهشی و پایان نامه) با موضوع سواد رسانه ای*

۱۲۳. برگزاری یک همایش علمی امنیت، سلامت و سواد رسانه ای*
۱۲۴. سفارش انجام طرح پژوهشی با موضوع سنجش سطح سواد رسانه‌ای جامعه هدف استان*
۱۲۵. انعقاد تفاهم نامه با صدا و سیما استان برای انتشار تیزهای تبلیغی و محتوای آموزشی تولید شده در مورد سواد رسانه‌ای*

فصل هفتم:

الزامات اجرایی - نظارتی

این فصل شامل آن بخش از آیین نامه اجرایی برش استانی نقشه مهندسی فرهنگی است که در مورد اجرای برش استانی و نظارت بر آن است:

اجرا:

۱- شورای برنامه ریزی الزامات قانونی مورد نیاز برای اجرای برش استانی را از طریق مراجع ذیربط (کمیته تلفیق و ستاد هماهنگی نقشه مهندسی فرهنگی کشور، شورای عالی، سازمان برنامه و بودجه کشور) پیگیری و تأمین کند.

۲- مسئولیت اجرای برش استانی نقشه بر عهده دستگاه‌های اجرایی ذی ربط با استفاده حداکثری از ظرفیت گروه‌های فعال مردمی است.

۳- شورای برنامه ریزی برش استانی نقشه را برای اجرا و مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان به دستگاه‌های اجرایی ذیربط ابلاغ می‌کند.

تبصره: دستگاہ های اجرایی ذیربط موظفند بر اساس اقدامات استانی و فهرست برنامه و فعالیتها، نسبت به مبادلہ موافقتنامہ با سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان اقدام کنند.

۴- نظارت و ارزیابی:

الف- نظارت بر روند تدوین و اجرای برش های استانی نقشه و ارزیابی نتایج آثار آنها بر عہدہ شورای فرهنگ است. این شورا موظف است گزارش های مربوطہ را تهیه و برای نظارت عالیہ بہ شورای فرهنگ عمومی و گزارش نہایی توسط شورای فرهنگ عمومی بہ دبیرخانہ ارسال شود.

تبصرہ: شاخص های تحقق اہداف برش های استانی توسط دبیرخانہ با ہمکاری شورای فرهنگ عمومی طراحی می شود.

ب- کارگروہ موظف است گزارش عملکرد اجرای برش استانی نقشہ را بر اساس شاخص های مذکور، بہ صورت فصلی و سالانہ، تهیه و بہ شورای فرهنگ و دبیرخانہ ارسال کند.

پ - دبیرخانہ موظف است گزارش عملکرد سالانہ مجموعہ استان ها را بہ کمیئہ تلفیق و ستاد نقشہ مہندسی فرهنگی کشور ارائه دہد.

ت- ستاد نقشه مهندسی فرهنگی کشور موظف است بر اساس نتایج حاصل از گزارش ها و ارزیابی ها، تصمیمات لازم در مورد اصلاحات و تغییرات مورد نیاز را اتخاذ و نتیجه را به شورای عالی گزارش کند.

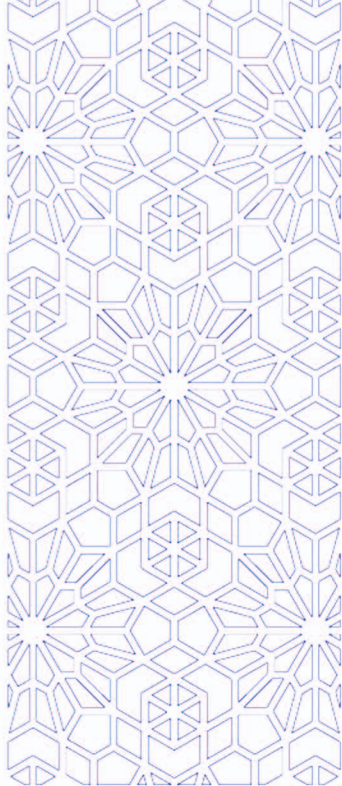
۵- هماهنگی بین برش های استانی نقشه

الف- مسئولیت ایجاد هماهنگی بین برش های استانی نقشه بر عهده شورای فرهنگ عمومی است. این شورا موظف است گزارش های مربوطه را تهیه و به دبیرخانه ارسال کند.

ب- شورای فرهنگ موظف است بر اساس دستورالعمل دبیرخانه، به طور مستمر اطلاعات مربوط به دستور جلسات و تصمیمات مربوط به فرایندهای تدوین و اجرای برش استانی نقشه را منتشر کند.

۶- افق زمانی

افق زمانی برش استانی نقشه متناسب با قوانین برنامه های پنجساله توسعه و بودجه سالانه کشور است.

فصل هشتم:

نگاشت نهادی

تضعیف بنیان خانواده اسلامی ایرانی							مساله اولویت دار ۱
تاخیر در ازدواج؛ ضعف آگاهی و مهارت ازدواج آگاهانه، کاهش تعداد ازدواج؛ ضعف مهارت زندگی مشترک و فرزند پروری به ویژه به سبک اسلامی - ایرانی، کاهش نرخ باروری							مسائل
اقدام ملی	هدف	اقدام استانی	برنامه - فعالیت ابلاغی	الزام قانونی	پروژه	دستگاه های اصلی	دستگاه های همکار
برنامه ریزی برای تحقق ازدواج بهنگام متناسب با شرایط و مقتضیات فرهنگی و بومی (اقدام ملی ۱۴ از راهبرد کلان ۳)	ازدواج بهنگام متناسب با شرایط و مقتضیات فرهنگی و بومی	انتشار اطلاعات در سطح شهر با محوریت ازدواج بهنگام	برنامه اطلاع رسانی و تبلیغات دینی رسانه ای - حمایت و تأمین و تولید محتوای فرهنگی و دینی	---	تهیه و نصب شعارها و متن های اندیشه ای در سطح شهر در بیلوردها و استندها با محوریت ازدواج بهنگام	سازمان تبلیغات	سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری همه شهرستانهای استان / اداره کل و جوانان / صدا و سیما مرکز گلستان / اداره کل فرهنگ و ارشاد / حوزه علمیه خواران و برادران
		تولید برنامه با محوریت ازدواج بهنگام			تولید برنامه های تبلیغی و تبیینی در صدا و سیما با محوریت ازدواج بهنگام		
		نشر کتاب با محوریت ازدواج بهنگام			انتشار کتاب با محوریت ازدواج بهنگام		
حمایت از ایجاد و توسعه مراکز مشاوره ازدواج و خانواده	حمایت از ایجاد و توسعه مراکز مشاوره ازدواج و خانواده	حمایت از برنامه مشاوره و تحکیم خانواده	---	---	مساعادت مالی سالانه به ۲ مرکز مشاوره ازدواج در سطح استان	اداره کل ورزش و جوانان	کمیته امداد امام خمینی / اداره کل بهزیستی / اداره کل آموزش و پرورش / نیروی انتظامی / سازمان نظام روانشناسی
					تلاش و پیگیری ثبت و تأسیس سالانه ۱ مرکز مشاوره		
					افزایش ارائه مجوز مراکز مشاوره از ۹۲ به ۹۶ مرکز زیر نظر بهزیستی		
ارائه مشاوره و راهنمایی های تحصیلی به دانش آموزان و خانواده ها	ارائه مشاوره و راهنمایی های تحصیلی به دانش آموزان و خانواده ها	یاری برگ مشاوره به افراد نیازمند در مراکز مشاوره	---	---	ساخت کلیپ های آموزشی - تبلیغاتی به منظور گسترش فرهنگ مشاوره	اداره کل بهزیستی	کمیته امداد - اداره کل آموزش و پرورش - اداره کل ورزش و جوانان - مراکز مشاوره
					برگزاری کارگاه های بازآموزی برای مراکز مشاوره به منظور ارتقاء کیفیت خدمات مشاوره		
					بهره مندی ۲۵۰۰۰ نفر از خدمات مشاوره مراکز تحت پوشش بهزیستی		

اقدام ملی	هدف	اقدام استانی	برنامه - فعالیت ابلاغی	الزام قانونی	پروژه	دستگاه های اصلی	دستگاه های همکار
ساماندهی و حمایت و هدایت خیرین امر ازدواج برای تامین امکانات ضروری ازدواج و ترویج ازدواج ساده و آگاهانه و پایدار (اقدام ملی ۹ از راهبرد کلان ۳)	ساماندهی و حمایت و هدایت خیرین امر ازدواج رای تامین امکانات ضروری ازدواج	شبکه سازی خیرین	برنامه ساماندهی و ارتقای فعالیتهای فرهنگی-دینی (مساجد، تشکلهای دینی، آحاد و اقشار تاثیر گذار) - هدایت و حمایت از فعالیتهای تشکلهای فرهنگی دینی	---	برگزاری جلسات منظم ماهیانه میان خیرین و سایر بازیگران و فعالان ازدواج در استان	سازمان تبلیغات اسلامی	آموزش و پرورش ورزش و جوانان شورای سیاست گذاری
		مشارکت در تشکیل مجمع خیرین ازدواج*	---	برنامه برگزاری همایش ها و جشنواره های ازدواج	پیگیری تشکیل ۱۴ کمیته سامان ازدواج در شهرستان های استان*	اداره کل ورزش و جوانان	استانداری - فرمانداری ها
		مشارکت در ارائه بسته های حمایتی و تجهیزیه جهت تسهیل ازدواج*	---		برگزاری سالانه ۲ رزمایش به منظور تامین تجهیزیه زوج های جوان با همکاری مجمع خیرین و سازمان های مردم نهاد* ارائه سالانه ۲۰۰۰ بسته حمایتی به زوج های جوان*	اداره کل ورزش و جوانان	کمیته امداد امام خمینی / همه دستگاه های اجرایی / سپاه / ستاد اجرایی فرمان امام / خیرین
			حمایت از طرح ها و برنامه های مهارت های زندگی و آسیب های اجتماعی	---	برگزاری سالانه ۳ دوره آموزشی ویژه مجردین دستگاه های اجرایی با همکاری سازمان های مردم نهاد استفاده از ظرفیت ۵ مرکز مشاوره ازدواج به منظور برگزاری دوره های آموزشی ازدواج و فرزندپروری مساعدت مالی سالانه به ۵ سازمان مردم نهاد در خصوص برگزاری دوره های آموزشی پیش از ازدواج برگزاری تعداد ۱۲۰ دوره آموزشی پیش از ازدواج برای ۳۸۰۰ جوانان برگزاری سالانه ۶۰ دوره آموزشی برای زوج های جوان	اداره کل ورزش و جوانان	/ کمیته امداد امام خمینی / اداره کل بهزیستی / سازمان تبلیغات اسلامی / سازمان نظام روانشناسی

اقدام ملی	هدف	اقدام استانی	برنامه - فعالیت ابلاغی	الزام قانونی	پروژه	دستگاه های اصلی	دستگاه های همکار
بهره گیری از تعامل سازنده خانواده و مدرسه و مسجد در تحکیم خانواده (اقدام ملی ۹ از راهبرد کلان ۳)	تعامل خانه، مدرسه و مسجد برای تحکیم خانواده	برگزاری دوره های آموزشی در مساجد با محوریت فرزند پروری	برنامه ساماندهی و ارتقای فعالیتهای فرهنگی-دینی (مساجد، تشکلهای دینی، آحاد و اقشار دینی، تأثیر گذار) - حمایت از فعال سازی مساجد		برگزاری دوره های آموزشی ویژه مادران، پدران، و جوانان در مسجد با محوریت فرزند پروری	سازمان تبلیغات اسلامی	حوزه علمیه خواهران و برادران آموزش و پرورش وزارت ارشاد - کانون های فرهنگی مساجد
		ایجاد مرکز تعالی خانواده	برنامه ساماندهی و ارتقای فعالیتهای فرهنگی-دینی (مساجد، تشکلهای دینی، آحاد و اقشار دینی، تأثیر گذار) - آموزش و توانمند سازی اقشار تأثیرگذار در حوزه فرهنگ دین		آموزش و تربیت مربی ذی صلاح خانواده تربیت مشاوران توسعه مراکز مشاوره خانواده	اداره کل تبلیغات اسلامی	علوم پزشکی حوزه علمیه اوقاف قوه قضائیه
تهیه طرح جامع تولید و اجرای انواع برنامه های آموزشی، پژوهشی، اطلاع رسانی، نمایشی، تبلیغی و غیره در رسانه های جمعی به ویژه صدا و سیما و شبکه های استانی آن با هدف گفتنمان سازی و ترویج فواید فرزند آوری و تبیین آثار منفی کاهش نرخ باروری با رعایت شرایط و مقتضیات راهبردی (اقدام ملی ۱ از راهبرد کلان ۴)	ترویج فواید فرزند آوری	تولید محتوای در مورد فواید فرزند آوری	برنامه اطلاع رسانی و تبلیغات دینی رسانه ای - حمایت و تأمین و تولید محتوای فرهنگی و دینی -	---	تولید سخنرانی ها و کلیپ با محوریت فرزند آوری	سازمان تبلیغات اسلامی	حوزه علمیه اوقاف ارشاد صدا و سیما

مسئله اولویت دار ۲		آسیب های اجتماعی و کاهش مسئولیت های شهروندی					
مسائل		<p>پیامدهای بحران سالمندی در خانواده های آسیب دیده و در معرض آسیب؛ مشکلات معیشتی زنان سرپرست خانوار؛ بحرانهای فردی، اجتماعی و خانوادگی؛ مشکلات کودکان کار و خیابانی؛ مشکلات دختران و زنان آسیب دیده یا در معرض آسیب؛ مشکلات افراد مبتلا به اختلالات هویت جنسی؛ مشکلات کودکان بی سرپرست؛ ضعف آگاهی و مهارت ازدواج آگاهانه، کاهش تعداد ازدواج؛ ضعف مهارت زندگی مشترک و فرزند پروری؛ مشکلات تحصیلی فرزندان خانواده های نیازمند تحت پوشش؛ ضعف آگاهی از حقوق و مسئولیت های شهروندی؛ ضعف مشارکت اجتماعی جوانان؛ اعتیاد، خودکشی؛ پیامدهای حاشیه نشینی در دانش آموزان؛ اختلالات روانی رفتاری در دانش آموزان</p>					
اقدام ملی	هدف	اقدام استانی	برنامه - فعالیت ابلاغی	الزام قانونی	پروژه	دستگاه های اصلی	دستگاه های همکار
تقویت و حمایت از خدمات راهتمایی و مشاوره ای و مددکاری اجتماعی در سطح جامعه با رویکرد پیشگیری و کاهش جرم و توسعه بهداشت روانی و سلامت معنوی مبتنی بر آموزه های اسلامی (اقدام ملی ۸ و راهبرد کلان ۶	حمایت از خدمات مشاوره ای و مددکاری اجتماعی با رویکرد توسعه بهداشت روانی و سلامت معنوی مبتنی بر آموزه های اسلامی	ایجاد بنیاد فرزندان ویژه سالمندان	کمک به امور رفاهی و تکریم سالمندان	---	افزایش تعداد بنیاد فرزندان از ۵ بنیاد به ۱۴ بنیاد در شهرستان ها	اداره کل بهزیستی	---
					افزایش حمایت های دولتی از بنیادهای فرزندان و تخصیص اعتبار کافی جهت اجرای برنامه ها		
					جذب جوانان به منظور مشارکت اجتماعی در عرصه سالمندی و ایجاد تعامل بین نسلی و پیشگیری از مواجهه با پیامدهای بحران سالمندی در آینده		
		صدور مجوز تأسیس جمعیت همیاران سلامت روانی - اجتماعی	توسعه و ارتقاء پایگاه سلامت اجتماعی	---	افزایش تعداد جمعیت همیاران از ۵ به ۱۰ جمعیت برای ۲۵۰۰۰ نفر	اداره کل بهزیستی	---
		اجرای طرح های اورژانس اجتماعی، پیشگیری از خودکشی و کودک آزاری	حمایت های مالی به نیازمندان مرتبط با اورژانس اجتماعی	---	راه اندازی ۱۴ مرکز اورژانس اجتماعی در شهرستان ها جهت انجام مداخلات بموقع، تخصصی و در دسترس	اداره کل بهزیستی	نیروی انتظامی - دادگستری
					بکارگیری ۹۲ روانشناس و مددکار اجتماعی جهت انجام مداخلات تخصصی		
					انجام مداخلات تخصصی سالانه به میزان ۵۰۰۰ مورد		

اقدام ملی	هدف	اقدام استانی	برنامه - فعالیت ابلاغی	الزام قانونی	پروژه	دستگاه های اصلی	دستگاه های همکار
			زنان و دختران در معرض آسیب و آسیب دیده تحت پوشش خدمات حمایتی - کودکان خیابانی ساماندهی شده		نگهداری سالانه از ۲۰ کودک به صورت شبانه روزی و ارائه خدمات روانشناسی و مددکاری شناسایی سالانه ۴۰۰ کودک خیابانی و ارائه خدمات حمایتی و توانمندسازی به ۲۲۰ کودک و خانواده وی ارائه خدمات نگهداری، حقوقی، مددکاری و روانشناسی به ۱۵۰ زن در معرض خشونت و یا خشونت دیده (خانه امن)	اداره کل بهزیستی	دادگستری و دانشگاه علوم پزشکی
			ارائه خدمات نگهداری، حقوقی، مددکاری و روانشناسی به ۳۰ نفر از دختران و زنان در معرض آسیب و یا آسیب دیده اجتماعی (مرکز بازپروری و سلامت)		ارائه خدمات مددکاری، روانشناسی و حمایت مالی از حدود ۲۰ نفر از مبتلایان به اختلالات هویت جنسی	اداره کل بهزیستی	دادگستری - پزشکی قانونی
			ارائه حمایت و حمایت های روانشناختی به مبتلایان اختلال هویت جنسی و ارتقاء کیفیت زندگی آنان		ارائه خدمات نگهداری و حمایتی از ۲۵۰ کودک به صورت سالانه در خانه های کودکان و نوجوانان	اداره کل بهزیستی	دادگستری
			کمک هزینه نگهداری کودکان بی سرپرست و پدسرپرست در خانه های کودکان و نوجوانان غیردولتی		حمایت سالیانه از ۱۰ نوجوان برای انتقال به زندگی مستقل از طرف بهزیستی		

اقدام ملی	هدف	اقدام استانی	برنامه - فعالیت ابلاغی	الزام قانونی	پروژه	دستگاه های اصلی	دستگاه های همکار
		ارائه مشاوره و راهنمایی های تحصیلی به دانش آموزان و خانواده ها	یاری برگ مشاوره به افراد نیازمند در مراکز مشاوره	---	ساخت کلیپ های آموزشی - تبلیغاتی به منظور گسترش فرهنگ مشاوره برگزاری کارگاه های بازآموزی برای مراکز مشاوره به منظور ارتقاء کیفیت خدمات مشاوره	اداره کل بهزیستی / کمیته امداد امام خمینی	نیروی انظمایی - اداره کل آموزش و پرورش - اداره کل ورزش و جوانان - مراکز مشاوره
		ارائه خدمات آموزش شهروندی با هدف کمک به توسعه فرهنگ عمومی	---	---	بهره مندی ۲۵۰۰۰ نفر از خدمات مشاوره مراکز تحت پوشش بهزیستی ارائه مشاوره های تحصیلی سالانه به ۴۰۰۰ نفر	شهرداری	همه دستگاه های اجرایی
		گسترش نظام مند و هدفمند سازمان های مردم نهاد برای تقویت فرهنگ پیشگیری از جرم و بروز آسیب های اجتماعی با تأکید بر دستگاه های فرهنگ ساز کشور همچون صدا و سیما، آموزش و پرورش، دانشگاه ها، حوزه های علمیه و سایر رسانه های گروهی (اقدام ملی ۴ از راهبرد کلان ۶)	برگزاری دوره های آموزش در حوزه های اجتماعی و فرهنگی با استفاده از ظرفیت سمن ها	---	برگزاری سالانه بیش از ۲۰۰ کارگاه آموزش شهروندی در خانه های فرهنگ و پایگاه های فرهنگی و اجتماعی اجرای سالانه بیش از ۱۰ همایش در حوزه آموزش شهروندی با حضور اساتید برجسته کشور	اداره کل ورزش و جوانان	استانداری / شهرداری ها / سازمان نظام روانشناسی / اداره کل بهزیستی
		تشکیل گروه های همیار زنان جهت توانمندی و استقلال آنان	حمایت از طرح ها و برنامه های مهارت های زندگی و آسیب های اجتماعی	---	ایجاد و راه اندازی سالانه ۳ گروه همیار در سطح شهرستان ها با ایجاد اشتغال گروهی در مشاغل مختلف آموزش آماده سازی شغلی ایوم کسب و کار و مهارت های شغلی و زندگی سالانه برای ۱۸۰ نفر	اداره کل بهزیستی	اداره کل فنی و حرفه ای

دستگاه های همکار	دستگاه های اصلی	پروژه	الزام قانونی	برنامه - فعالیت ابلاغی	اقدام استانی	هدف	اقدام ملی
دانشگاه علوم پزشکی	آموزش و پرورش	تربیت مربی به تعداد ۱۱۰۰ نفر در مدارس استان برای اجرای طرح توانمندسازی دانش آموز. خانواده و کارکنان			آموزش مهارت های زندگی		
دانشگاه علوم پزشکی بهزیستی	آموزش و پرورش	برگزاری دوره ۲۴ ساعته ضمن خدمت ویژه مدرسان طرح توانمند سازی		برنامه های اختصاصی اداره امور تربیتی مشاوره و مراقبت با کد ۱۸۰۱۰۱۸۰۰ (با عنوان برنامه نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان)	ایجاد آمادگی های روانی اجتماعی	ارتقای مهارت و توانمندسازی خانواده های در معرض آسیب و یا آسیب دیده در حوزه اعتیاد، روانگردان ها، دخانیات، نوشیدنی ها و اغذیه حرام و گسترش اقدامات پیشگیرانه و درمانی یا بهره گیری از آموزه های دینی و فرهنگی (اقدام ملی ۱۸ از راهبرد کلان ۶)	
دانشگاه علوم پزشکی بهزیستی	آموزش و پرورش	آموزش مهارت های زندگی در ۵۰ درصد مدارس					
صدا و سیما، بهزیستی، دانشگاه علوم پزشکی، سازمان صحت، اداره کل امور بانوان و خانواده استانداری، اداره کل امور اجتماعی و فرهنگی استانداری و اداره کل ورزش و جوانان	آموزش و پرورش	پروژه پرورش اوان کودکی (پاک) به صورت پایلوت جامع استانی					
دانشگاه علوم پزشکی بهزیستی - سایر کارکنان	آموزش و پرورش	ایجاد کارگروه پژوهشی مرتبط با طرح های توانمند سازی					
صدا و سیما، فرهنگ و ارشاد اسلامی	آموزش و پرورش	برگزاری اردوهای هدفمند مجازی و حضوری از مناطق حاشیه شهر					
سازمان ورزش جوانان،	آموزش و پرورش	الگوسازی از قهرمانان و افراد موفق ساکن در حاشیه شهر					
شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر	آموزش و پرورش	امتداد طرح کانون یاریگران زندگی در ۵۰ درصد مدارس استان به تعداد					

اقدام ملی	هدف	اقدام استانی	برنامه - فعالیت ابلاغی	الزام قانونی	پروژه	دستگاه های اصلی	دستگاه های همکار
گسترش اقدامات پیشگیرانه و درمانی برای خانواده های آسیب دیده یا در معرض آسیب		ارائه خدمات مشاوره ای و تجهیز مراکز و هسته های مشاوره	یاری برگ مشاوره به افراد نیازمند در مراکز مشاوره	---	تجهیز ۱۴ مرکز مشاوره در تمامی شهرستان ها	آموزش و پرورش	سازمان برنامه بودجه
					رتبه بندی مراکز و هسته ها مشاوره جهت ارائه خدمات تخصصی در فرایند مداخله و بحران	آموزش و پرورش	---
					راه اندازی ۲ خانه پیشگیری در مناطق حاشیه نشین گرگان و گنبد	آموزش و پرورش	شهرداری شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر
توسعه خانه های پیشگیری	بر پای نی نمایشگاه سیار پیشگیری	صدور مجوز برگزاری دوره های آموزش تخصصی ویژه مشاوران، تربیت مربی	برنامه های اختصاصی اداره امور تربیتی مشاوره و مراقبت با کد ۱۸۰۱۰۱۸۰۰ (با عنوان برنامه نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان)	---	برگزاری ۱۴ نمایشگاه سیار پیشگیری	آموزش و پرورش	آموزش و پرورش
					برگزاری ۵ دوره آموزش تخصصی ویژه مشاوران	آموزش و پرورش	---
					امتداد اجرای برنامه ملی «نماد» به تعداد ۳۲ مدرسه موجود در محلات حاشیه نشین گنبد و گرگان	آموزش و پرورش	دادگستری، استانداری،
تحت پوشش قرار دادن مدارس پرخطر در طرح ملی نظام مراقبت	اجتماعی دانش آموزان (طرح نماد)	برگزاری همایش های علمی و ترویجی در مناطق حاشیه نشین با موضوع آسیب اجتماعی، طلافی، سبک فرزند پروری	---	---	شناسایی آموزشگاه های در مناطق پرخطر و حاشیه نشین	آموزش و پرورش	---
					برگزاری آزمون سلامت روانی رفتاری	آموزش و پرورش	---
					تشکیل تیم مداخله در بحران در سطح شهرستان و مراکز مشاوره شهرستان ها	آموزش و پرورش	دانشگاه علوم پزشکی، بهزیستی
برگزاری همایش های علمی و ترویجی در مناطق حاشیه نشین					برگزاری همایش های علمی و ترویجی در مناطق حاشیه نشین با موضوع آسیب اجتماعی، طلافی، سبک فرزند پروری	موزش و پرورش	شهرداری، فرهنگ و ارشاد، دانشگاه علوم پزشکی، بهزیستی

کاهش نشاط اجتماعی							مسئله اولویت دار ۳
مسائل							مسئله اولویت دار ۳
اقدام ملی	هدف	اقدام استانی	برنامه - فعالیت ابلاغی	الزام قانونی	پروژه	دستگاه های اصلی	دستگاه های همکار
ساماندهی و گسترش زیرساخت ها، ساز و کارها و فضاهای تقویت کننده شادابی و نشاط با حفظ اصول و ارزش های اسلامی	گسترش زیرساخت ها، ساز و کارها و فضاهای تقویت کننده شادابی و نشاط با حفظ اصول و ارزش های اسلامی	تکمیل و توسعه فضاهای ورزشی متناسب با علاقه مندی مردم مناطق	توسعه و تکمیل زیرساخت های ورزش	---	تکمیل و بهره برداری سالانه از ۵ فضای ورزشی روباز و سرپوشیده	اداره کل ورزش و جوانان	اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی / شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی دادگستری / نیروی انتظامی / مرکز بهداشت
					تکمیل و بهره برداری از مجموعه ورزشی شهرستان کلاله از طرف تعاون		
					اختصاص اعتبار سالانه ۵۰۰ میلیون تومان به منظور تعمیر و تجهیز		
					اماکن ورزشی تأسیس، تمدید و موافقت اصولی باشگاه ورزشی سالانه ۷۰ مورد در رشته های مختلف ورزشی		
راهبرد کلان (۷) از اقدام های جامعه نشاط و شادابی و تقویت کننده فضاهای و کارها و ساز و کارها، گسترش ساماندهی و	ایجاد و توسعه فضاهای ورزشی، تفریحی و عمومی شهری	---	---	---	افزایش سایت های ورزشی در شهرها	شهرداری	اداره کل ورزش و جوانان استانداری / فرمانداری ها / شهرداری ها
					احداث شهر بازی و تله کابین		
					تجهیز سالانه ۲۰ پارک به وسایل ورزشی		
					به کارگیری سالانه ۳۰ مربی در ایستگاه های ورزشی پارک ها و تفرجگاه ها		

دستگاه های همکار	دستگاه های اصلی	پروژه	الزام قانونی	برنامه - فعالیت ابلاغی	اقدام استانی	هدف	اقدام ملی
نیروی انتظامی - اداره کل آموزش و پرورش - اداره کل ورزش و جوانان - مراکز مشاوره	اداره کل بهزیستی / کمیته امداد امام خمینی	توسعه فضاهای سبز در محلات سالانه بیش از ۱۰ پارک احداث پارک بانوان و سالمندان و موضوعات مختلف دیگر به صورت تخصصی مناسب سازی سالانه بیش از ۱۰ مورد فضاهای عمومی (پیاده روها، پارک ها و ...) به منظور استفاده بهینه معلولین، سالمندان و کودکان	---	یاری برگ مشاوره به افراد نیازمند در مراکز مشاوره	ارائه مشاوره و راهنمایی های تحصیلی به دانش آموزان و خانواده ها		
شهرداری ها	اداره کل ورزش و جوانان	برگزاری سالانه ۲۰۰ پیاده روی همگانی و خانوادگی در شهرستان ها برگزاری سالانه ۵۰ جشنواره تفریحی و ورزشی به مناسبت های مختلف در محلات پارک ها و محلات برگزاری سالانه ۵۰ مورد پیاده روی خانوادگی در قالب طبیعت گردی برگزاری بیش از ۲۰۰ مسابقه تفریحی و ورزشی به مناسبت های مختلف در پارک ها	---	کمک به برنامه گسترش ورزش همگانی	برگزاری پیاده روی های همگانی و تفریحی با استفاده از ظرفیت هیأت های ورزشی و سمن ها		
شهرداری ها - نیروی انتظامی - مرکز بهداشت	اداره کل ورزش و جوانان	برگزاری سالانه ۴۰۰ مسابقه ورزشی آقایان در رشته های ورزشی و رده های سنی مختلف برگزاری سالانه ۲۰۰ مسابقه ورزشی بانوان در رشته های ورزشی و رده های سنی مختلف		کمک به فدراسیون ها و هیأت های ورزشی	برگزاری مسابقات و رویدادهای ورزشی با استفاده از ظرفیت هیأت های ورزشی		

دستگاه های همکار	دستگاه های اصلی	پروژه	الزام قانونی	برنامه - فعالیت ابلاغی	اقدام استانی	هدف	اقدام ملی
		<p>میزبانی سالانه ۵۰ مسابقه کشوری و بین المللی در رشته های مستعد و پرمدال آقایان</p> <p>میزبانی سالانه ۲۰ مسابقه کشوری و بین المللی در رشته های مستعد و پرمدال بانوان</p> <p>انعقاد تفاهم نامه همکاری با دستگاه های اجرایی به منظور استفاده از ظرفیت و امکانات در توسعه ورزش</p>					
فرمانداری ها - شهرداری ها - اداره کل اوقاف و امور خیریه	اداره کل ورزش و جوانان	مکاتبه و ارتباط با دستگاه های متولی زمین جهت واگذاری زمین رایگان به منظور احداث خانه جوان در همه شهرستان ها *	تعیین اعتبار از طرف وزارت جهت احداث در صورت واگذاری مالکیت زمین	—	پیگیری احداث خانه جوان*		
شهرداری ها - همه دستگاه های اجرایی	اداره کل ورزش و جوانان	<p>مساعدت مالی سالانه به ۳ سازمان مردم نهاد جهت انجام برنامه های غنی سازی اوقات فراغت</p> <p>برگزاری سالانه ۳ جشنواره نشاط و امید در سطح استان</p> <p>معرفی سازمان های مردم نهاد به دستگاه های اجرایی جهت انجام طرح های فراغتی</p> <p>اجرای سالانه ۴ اردوهای زیارتی و سیاحتی جوانان در سطح استان</p> <p>انعقاد تفاهم نامه همکاری با دستگاه های اجرایی به منظور استفاده از ظرفیت و امکانات در حوزه جوانان</p>		ساماندهی فعالیت های اوقات فراغت جوانان	برگزاری برنامه ها و اردوهای فراغتی جوانان با استفاده از ظرفیت سمن ها		

دستگاه های همکار	دستگاه های اصلی	پروژه	الزام قانونی	برنامه - فعالیت ابلاغی	اقدام استانی	هدف	اقدام ملی
استانداری - فرمانداری ها	شهرداری	احداث سالانه ۵ خانه فرهنگ	---	---	تقویت و توسعه فضاهای فرهنگی و اجتماعی در محلات		
		احداث سالانه ۵ سرای محله					

ضعف خود اتکایی و تولید محوری							مساله اولویت دار
مسائل							اهداف
اقدام ملی	هدف	اقدام استانی	برنامه - فعالیت ابلاغی	الزام قانونی	پروژه	دستگاه های اصلی	دستگاه های همکار
	تقویت اقتصاد هنر و ایجاد نظام حمایت معنوی، اعتباری و مالی از صنایع هنری بومی و ملی مبتنی بر مبنای اسلامی (اقدام ملی ۱۶ از راهبرد کلان ۹).	ارائه خدمات مشاوره ای و تجهیز کارگاه های صنایع دستی	حمایت از توسعه صادرات صنایع دستی - حمایت و نظارت بر کارگاههای تولید صنایع دستی	---	تجهیز ۱۰ کارگاه صنایع دستی	---	---
		راه اندازی خانه های سنتی صنایع دستی	حمایت از توسعه صادرات صنایع دستی - شناسایی و حمایت از فعالین و شاغلین صنایع دستی	---	راه اندازی ۱۰ خانه سنتی صنایع دستی	اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی	---
		صدور مجوز برگزاری دوره های آموزش تخصصی ویژه شاغلین صنایع دستی	معرفی افراد واجد شرایط برای دریافت آموزش به ۲۰۰۰ نفر از جامعه کار و تولید صنایع دستی	---	برگزاری ۵ دوره آموزش تخصصی صنایع دستی	اداره کل فنی و حرفه ای	---
		صدور مجوز برگزاری نمایشگاه های داخلی و بین المللی صنایع دستی	برگزاری ۱۰ نمایشگاه داخلی و ۱ نمایشگاه بین المللی صنایع دستی	---	برگزاری ۲ بازارچه موقت و دائمی عرضه و فروش صنایع دستی	---	---
		صدور مجوز برگزاری بازارچه های موقت و دائمی عرضه و فروش صنایع دستی	---	---	---	---	---

دستگاه های همکار	دستگاه های اصلی	پروژه	الزام قانونی	برنامه - فعالیت ابلاغی	اقدام استانی	هدف	اقدام ملی
سازمان صمت		صدور و تمدید ۲ مجوز تاسیس واحد تولیدی فرش دستباف			صدور و تمدید مجوز تاسیس واحد تولیدی فرش دستباف		
سازمان صمت مرکز ملی فرش ایران		تایید صلاحیت ۱۳۲۹۳ نفر از متقاضیان برقراری بیمه قالیبافان			ارایه معرفی نامه قالیبافان جهت بهره مندی از بیمه تأمین اجتماعی		
اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی		کمک به صدور یا تمدید ۴۰۰۰ مجوز مشاغل خانگی در زمینه صنایع دستی			تسهیل صدور یا تمدید مجوز مشاغل خانگی در زمینه صنایع دستی		
اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی		برگزاری ۲۰ مسابقه فرهنگی و ترویجی در مورد تولید صنایع دستی			برگزاری مسابقه های فرهنگی و ترویجی به جامعه کار و تولید صنایع دستی		
---		برگزاری ۲ همایش علمی و ترویجی بهره وری در زمینه صنایع دستی			برگزاری همایش های علمی و ترویجی بهره وری در صنایع دستی		
اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی		ارائه خدماتی مشاوره-ای برای شکل گیری به ۵ تعاونی صنایع دستی			کمک به تشکیل تعاونی های صنایع دستی		

مسئله اولویت داره							مسائل
کمبود سواد رسانه ای							مسائل
مقدمه ملی	هدف	اقدام استانی	فعالیت - برنامه ابلاغی	الزام قانونی	پروژه	دستگاه های اصلی	
آموزش عمومی برای ارتقاء بصیرت و سواد رسانه ای آحاد جامعه معطوف به ارزش ها و دانش بومی و اسلامی	ارتقاء سواد رسانه ای آحاد جامعه معطوف به ارزش ها و دانش بومی و اسلامی	سفارش تولید محتوای با موضوع سواد رسانه ای *	درج برنامه و فعالیت های ذیل در جدول برنامه - فعالیت های سازمان برنامه و بودجه کشور برنامه : صیانت کاربران در فضای مجازی و ارتقاء سواد رسانه ای "	پداخت حق التحریر به نشریات استانی دارای ستون فرهنگی در خصوص سواد رسانه ای (۵ نشریه در هر فصل) *	اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی / شرکت توسعه و تجهیز اماکن ورزشی / دادگستری / نیروی انتظامی / مرکز بهداشت	اداره کل فرهنگ و ارشاد	
دانش بومی و اسلامی (اقدام ملی از ۱۰ راهبرد کلان (۱۰)			فعالیت ها : • تولید محتوای تولید آثار هنری (فیلم، انیمیشن، تئاتر) • برگزاری جشنواره ها و همایش ها هنری و فرهنگی • انجام پژوهش • تبلیغ و انتشار اطلاعات	احصاء افراد توانمند جهت آموزش موضوعات مرتبط با سواد رسانه ای *	اداره کل فرهنگ و ارشاد	اداره کل فرهنگ و ارشاد	
				تدوین بانک اطلاعاتی افراد توانمند در حوزه آموزش سواد رسانه ای *	اداره کل فرهنگ و ارشاد	اداره کل فرهنگ و ارشاد	
		آموزش سواد رسانه ای		برگزاری حداقل ۴ کارگاه آموزشی برای مدیران و کارکنان دستگاه های اجرایی استان *	اداره کل آموزش و پرورش استان	اداره کل آموزش و پرورش استان	
				برگزاری حداقل ۳ کارگاه آموزشی برای دانش آموزان و اولیا و مربیان آنها در ۱۵۰۰ مدرسه استان *	اداره کل آموزش و پرورش استان	اداره کل آموزش و پرورش استان	

دستگاه های همکار	دستگاه های اصلی	پروژه	الزام قانونی	فعالیت - برنامه ابلاغی	اقدام استانی	هدف	اقدام ملی
		برگزاری ۱۲ کارگاه آموزشی برای خبرنگاران و اهالی رسانه					
		برگزاری ۱۰۰۰ کارگاه آموزشی در مساجد*					
	اداره کل فرهنگ و ارشاد	ساخت ۴۰ تیزر نمایشی*		---	تولید آثار هنری (فیلم، انیمیشن، تئاتر) در مورد سواد رسانه‌ای جهت ایجاد حساسیت*		
		تولید ۳۰ اثر آموزشی در قالب موشن گرافیک، انیمیشن، فیلم کوتاه*					
		تولید ۵۰ اثر کاریکاتور با موضوع سواد رسانه ای و فضای مجازی*					
		تولید ۲۰۰ داده نما با موضوع سواد رسانه‌ای و فضای مجازی*					
		اجرای ۲۰ عنوان نمایش خیابانی در ۵۰۰ جلسه مناطق آسیب پذیر*					
	اداره کل فرهنگ و ارشاد	برگزاری یک جشنواره تقدیر از آثار برگزیده (فیلم، انیمیشن، کتاب، طرح پژوهشی و پایاننامه) با موضوع سواد رسانه‌ای*			برگزاری جشنواره های هنری و فرهنگی متناسب با موضوع فضای مجازی و سواد رسانه‌ای*		

دستگاه های همکار	دستگاه های اصلی	پروژه	الزام قانونی	فعالیت- برنامه ابلاغی	اقدام استانی	هدف	اقدام ملی
	اداره کل فرهنگ و ارشاد	برگزاری یک همایش علمی "امنیت، سلامت و سواد رسانه ای" * *		---	برگزاری همایش علمی استانی پیرامون سواد رسانه ای * *		
	اداره کل فرهنگ و ارشاد	سفارش انجام طرح پژوهشی با موضوع سنجش سطح سواد رسانه ای جامعه هدف استان * *		---	سفارش انجام پژوهش های فرهنگی مرتبط با فضای مجازی و سواد رسانه ای * *		
	اداره کل فرهنگ و ارشاد	انعقاد تفاهم نامه با صدا و سیما استان برای انتشار تیزهای تبلیغی و محتواهای آموزشی تولید شده * *		---	تبلیغ و انتشار اطلاعات لازم از طریق رسانه های دیداری و شنیداری * *		

برش استانی نقشه، امتداد نقشه
مهندسی فرهنگی کشور و اسناد
مصوب آن در استان است که در
چارچوب بیانیه گام دوم انقلاب
اسلامی، سند چشم انداز، اسناد و
سیاست های فرادستی و برنامه
آمایش استان قرار دارد و تمام یا
بخشی از برنامه عملیاتی بخش
فرهنگ برنامه های توسعه است.